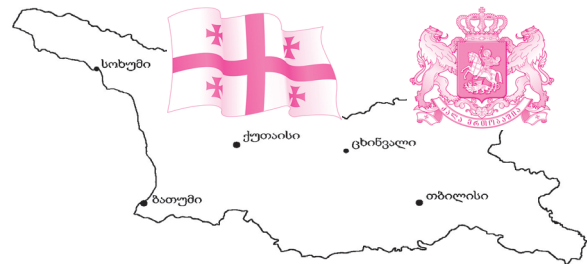

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საცემში, ბატონი ბეჭდ-
უჭი სიფყვას, ცუდილებით და ქაბუბით ბუბ-
თის გატანა ყველა უკადრისმბაგე უსამაგლესია.

სუთმაბათი, 12 აპრილი. 2018 წ. №74 (8475), გამოცემის მე-100 წელი ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge ფასი 50 თეთრი.

ახმაურებიან ჩვენს პუბლიკაციას

**დღევანდელი ქართველობა
ბედნიერ საქართველოს
უნდა მოვეხსნათ!**

**გიმინა ივანიშვილი
მიმართავს
ამომრჩეველს**

**ოღონდ კასი
არ მოკლა,
ოღონდ
ნარკოტიკის
სიყვარული არ გამოაფულავენო
და... მიდი, იბაირაბე!**

**სხრაპარასკევა
ტრამპი და
ვლადიმერ პუტინი**

„ჩვენი ურთიერთობა რუსეთთან ამ დროისთვის იმაზე უარესია, ვიდრე ოდესმე ყოფილა. მათ შორის, „ცივი ომის“ დროსაც კი. ამისთვის მიზეზი არ არსებობს. რუსეთს ჩვენი დახმარება სჭირდება ეკონომიკაში. ეს იოლი იქნებოდა გასაკეთებლად, ჩვენც ეს გვჭირდება, რომ ყველა ქვეყანამ ერთად იმუშაოს. იქნებ შევწყვიტოთ რბოლა შეიარაღებაში?“, – წერს დონალდ ტრამპი თავის Twitter გვერდზე.

მანამდე იგი წერდა, რომ რუსეთს ურჩევნია მზად იყოს სირიისკენ მიმართული რაკეტების ჩამოსაგდებად. მისივე თქმით, „რუსეთს ურჩევნია მოემზადოს, რადგან რაკეტები იქნებიან კარგები, ახლები და „ჭკვიანები“.

ცხრაპარასკევა ტრამპი ყვირდა მხრიდან უპარავს, დაბნეული პუტინი კი ღუმს..

ამერიკული ანტი-სარაკეტო სისტემა რუსულ 200-ტონიან „სარმატთან“ შედარებით ჯარტია!

მხოლოდ მოლაპარაკება – ისე, როგორც ამის შესახებ არის აღნიშნული კვირიკაშვილის წერილში, არის ერთადერთი სწორი და რეალური გზა საქართველოსთვის.

თბილისიდან რუსთაველი – მეტროთი თუ ტრამპით?

26 მაისს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ღირსშესანიშნაობები საქართველოს დროშის ფერებით განათდება

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მიხედვით, 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის დედაქალაქის ღირსშესანიშნაობები საქართველოს დროშის ფერებით განათდება.

მისივე თქმით, მსოფლიოს 30-მდე ქვეყანაში, საქართველოს პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის 100 წლის იუბილეს აღსანიშნავად, საქართველოსთან მეგობრობის სიმბოლოდ განთავსდება მემორიალური დაფები, ხოლო სასწავლებლებში გაიხსნება ქართული კუთხეები. ვილნიუსში კი საქართველოს სახელობის ქუჩა გაიხსნება.

ვისაც გუნდი არ მოსწონს, შეუთავსებლობა და შეუთანხმებლობა აქვს, რასაკვირველია, წასვლა თავისუფალია, – ამის შესახებ პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა გია ვოლსკიმ მმართველ გუნდში არსებულ დაპირისპირებასთან დაკავშირებით განაცხადა.

– თუ თამაშის წესების შეთანხმება პროცესებს ხელს შეუწყობს, ამას მხარს დავუჭერ. შეიძლება, ამას ქვეყნის კოდექსი დავარქვათ. კერძოდ, გარკვეული შეთანხმება ურთიერთობის ნორმების დაცვაზე. ეს კარგი თემაა და იმ მიღწევიდან უკან არ უნდა დავიხიოთ, რასაც საზოგადოების სხვადასხვა აზრის გაცნობა ჰქვია. რალაც საერთო წესები უნდა იყოს, რამაც გუნდი არ უნდა დააზიანოს, რადგან ეს ქვეყნისთვის კარგი არ არის, ქვეყანას სტრესები არ აკლია. იმდენად დაძაბული სიტუაცია არ არის, როგორც ეს ერთი შეხედვით ჩანს, მაგრამ მუშაობაა საჭირო, – ამბობს ვოლსკი.

მისივე თქმით, ადამიანები, რომლებიც კრიტიკას გამოთქვამენ ან პრემიერის ან პარლამენტის თავმჯდომარის მიმართ, უცებ, იმ წუთშივე მოიაზრებიან, როგორც რომელიმე გუნდის წევრები, თუმცა ერთიანობა ისაა, რაც დეკლარირებულია.

ოლონდ კასი არ მოკლა, ოლონდ ნარკოტიკის სიყვარული არ გამოაშფაპნო და... მიდი, იბაირაბე!

— ოცნებას კაცი არ მოუკლავს №66-67, შპაპით, 31 მარტი —

დღეგანდელი ქართველთა ბედნიერ საქართველოს უნდა მოჰყვას!

გიორგი ნანანიშვილი, პარლამენტის პირველი მოადგილე

ბიძინა ივანიშვილის მიმართვა ამომრჩევლისადმი („საქართველოს რესპუბლიკა“ №66-67, 31 მარტი-1 აპრილი) როგორც ჩანს, პასუხისმგებლობის გამძაფრებულმა გრძობამ უკარნახა ავტორს. თუ არა ასეთი განცდა, რა რჯის ადამიანს, სინანულს განიცდიდეს იმაზე, რაც ვერ გაკეთდა. მას ხომ შეეძლო და მორალური უფლებაც ჰქონდა, ესაუბრა მიღწევებზე, იმაზე, რაც გაკეთდა, რაც ბოლო სუთი-უქსი წლის განმავლობაში შეიქმნა, ამით მკითხველის ოპტიმიზმის გაძლიერებინა და თავადაც კეთილი ძის როლში გამოსულიყო — რამდენი რამ უკეთებია, რამდენი რამ შეჰმატა ქვეყანას, მაგრამ ქვეყნის, ერის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძობა სინანულს ალუქრავს — გამოისობით ამა თუ იმ მიზეზისა (ზოგი რამ მიმართავს არის მოსხენიებული), დანაპირები სრულად ვერ შესრულდა. ვერც შესრულდებოდა. უმთავრესი მიზეზი: თუ გამარჯვება მთელმა ხალხმა ერთად არ მიიწადინა, თუ ამ გამარჯვებისთვის არ გაერთიანდა, ხელები არ დაიკაბინა და მიზნის მისაღწევად ძლიერ არ გაისარჯა, სურვილის ასრულება მიუწვდომელი ხდება.

სწორედ მიუწვდომელი, განუხორციელებელი ოცნებამ დაანერგინა ეს მიმართვა ადამიანს, რომელიც არა მხოლოდ პოლიტიკური პარტიის დამარცხებას, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ასპარეზიდან მის გაქცევას ელტვოდა, ყველაფერი ეს მისთვის ენადა, ერს, ქვეყანას საკადრისი ყოფა ჰქონდა. მიზნის პირველი ეტაპი წარმატებით განხორციელდა, მეორე ეტაპის ხორცშესხმა უფრო რთული აღმოჩნდა და მოლოდინის რეჟიმში ვართ. დრო რამდენიმე საკითხს გამოკვეთს: ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობა, ამ მდგომარეობის გამომწვევი მიზეზების კვლევა,

ზვალნიდელი დღე — როგორ უნდა გავი-სარჯოთ, რომ საქართველოს მოქალაქეთა ყოფა გახდეს უკეთესი, ვიდრე არის დღეს. ალბათ, მკითხველი ყურადღებას მიაქცევდა: არ ვამბობ საქართველოს მოქალაქეთა ყოფა კარგი გახდეს-მეთქი. მოვლენების განვითარების რიგითობა, ტემპი, ხალხისა და ხელისუფლების ურთიერთმიმართება, გეიკარნახებს, რომ ეს მომავლის საქმე უფროა, ვიდრე სადღესვალის.

დაიხ, ფაქტია: ქვეყანაში ბევრი სასიკეთო რამ გაკეთდა, მაგრამ 2012 წელს „ქართული ოცნების“ მიერ მოსახლეობისადმი მიცემული რიგი დაპირებანი, შეუსრულებელი აღმოჩნდა.

ცალმხრივობა და მდგომარეობის გაიო-ლებისაკენ სწრაფვა იქნება თუ სრულ გაუ-მარჯვებლობას მხოლოდ ოპოზიციას გადა-ვაბრალებთ. ოპოზიცია ხელისუფლებას ყვე-ლგან და ყოველთვის კრიჭაში უდგას, ცდი-ლობს, მისი მიღწევები გააფერმკრთალოს, ან არად წარმოაჩინოს — სულაც იავარყოს. ჩვენში კითხვის ნიშნის ქვეშ გახლავთ მოქ-ცეული ის, თუ როგორია ამ ოპოზიციონე-რობის, კრიჭაში ჩადგომის კულტურა, ამას კი დიდი, თითქმის გადამწყვეტი მნიშვნელო-ბა ენიჭება. არა-რა ოპოზიციონერობა არ არის იმ ლექსიკაში, ტერმინოლოგიასა და პი-როვნების ღირსებისადმი დამოკიდებულე-ბაში, რომლითაც ზოგიერთი ზნეობრივად ბენაჟი ოპოზიციონერი ბიძინა ივანიშვილს იხსენიებს და მიმართავს. მათი ტერმინოლო-გია, კონტექსტი და ქვეტექსტი კატეგორიუ-ლად მიუღებელია, თუნდაც იმიტომ, რომ არც პარტიული დაპირისპირების ნიშნებს ატა-რებს, არც ქართულია და არც — კაცური. რო-გორც ჩანს, ოპოზიციის ამ წინაილისათვის ოპოზიციონერობა „ამრევობას“ ნიშნავს და კონფლიქტური, ლამის კრიმინალური სიტუ-აციების შექმნად მიაჩნია. ეს კი დაბალი პო-ლიტიკური კულტურის მაჩვენებელია და თა-ვის ნეგატიურ ზეგავლენას ახდენს საზოგა-დოებრივ ცხოვრებაზე — წამლავს ატმოსფე-როს. არა ვგონებ, ოპოზიციონერი დავით ბაქრაძე ან გიგი წერეთელი, თუ გიგა ბოკე-რია, რომლებიც სწორედ საპარლამენტო მუ-შაობის ჩინებულ სტილს გვიჩვენებენ, აღფ-რთოვანებული იყვნენ ზოგიერთი თანაპარ-ტიელის პოლიტიკური კულტურითა და ღირ-სეული სამსახურით ქვეყნის, პარტიისადმი.

დაბალი პოლიტიკური კულტურა მხო-ლოდ დესტრუქციული ქმედებისაკენ გი-ბიძგებს. ანბანური ჭეშმარიტებაა: ოპო-ზიციონერობა და დესტრუქცივიზმი ძალიან განსხვავდება ერთმანეთისგან — „შუა უხით დიდი მზღვარი.“ დამოუკიდებ-ლობის მეოთხედასუკუნოვანი გამოცდი-ლება გვაჩვენებს: ჩვენი ოპოზიციისათვის დესტრუქცივიზმი გაცილებით ხელმისაწ-ვდომია, ვიდრე გააზრებული ოპონირე-

ბა. ამიტომ სალი აზრი, მაღალი პოლიტი-კური კულტურა მიუწვდომელი გახდა. ასე მიჩვენება, რომ ოპოზიციამ თავადაც არ უნყის, ამ დესტრუქცივიზმით რომ იმას აძლიერებს, ვისაც ებრძვის — მმართველ ძალას. დიხს, მმართველ პარტიას კვლა-ვაც გამარჯვების შანსს უტოვებს და აი, რატომ: ხალხი გამოვიდა, ან გამოდის მი-ამიტომის, გულუბრყვილობის ბანგისგან — კარგად არჩევს შავსა და თეთრს, ხვდება ოპოზიციას რას, რისთვის და როგორ აკე-თებს. იმასაც ხედავს, ამ წაჯვრეულები-ბაში საქვეყნო საქმე რომ ფუჭდება, ზა-რალდება და როცა მართო რჩება, როცა სიტუაციის ანალიზს აკეთებს, შესაბამის გადაწყვეტილებასაც იღებს.

ვერც იმას ავუვლით გვერდს, რომ დღეს, სამწუხაროდ, არჩევანი კეთდება არა ცუდ-სა და კარგს, არამედ ცუდსა და უკეთესს შო-რის. დღეს ეს უკეთესი „ქართული ოცნება-ა“, თუმცა, ავერ გუშინ უკეთესი კი არა, კარ-გი იყო, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მისმა ლი-დერმა თითქმის დაუჯერებელი გადანყე-ტილება მიიღო და აღასრულა კიდევ (თუმ-ცა, ვინათგან ეს უკვე მომხდარი ფაქტია, და-უჯერებელიც აღარ ეთქმის!) განზე გადავა ? იმ დროში, როცა ქვეყნის მართვის სადავე-ების ხელში მოსაქცევად, სისხლისღვრასაც არ ერიდებიან, აღვირი სხვებს გადაულოცა, მდგომარეობა ნელ-ნელა შეიცვალა. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს ფარა უმ-წყემსოდ დარჩა, დარჩა იმ მწყემსის გარეშე,

რომელიც ამას სერიოზულ ძალად აქცევდა. და თუ მაშინ, 2013 წელს, ვამაყობდით იმით, რომ საქართველომ დემოკრატიის ესო-დენ მაღალი დონე აჩვენა და ბევრ ქვეყანაში სიუზერენობისთვის ამხედრებულთ დიდებუ-ლი მაგალითის მისცა, დრომ, მოვლენების გან-ვითარებამ დაგვანახვა: ეს ქვეყნად საზოგა-დო, საერთო სახელმწიფოებრივი პოლიტი-კური კულტურის მაჩვენებელი კი არ ყოფი-ლა, არამედ ერთი კონკრეტული ადამიანის, ერთი პირისა, რომელმაც ამ ქმედებით თვალ-საჩინო გახადა: ხელისუფლებისთვის კი არ იბრძოდა, სიუზერენის სავარძელში ჩასაჯ-დომად კი არ შესძრა ამერიკური, იმ იდეის გამარჯვებას გახლდათ მონადირეული, რო-მელიც თავისი ქვეყნის, ხალხისთვის ასე აუცი-ლებლად მიაჩნდა. მაგრამ დრომ ისიც დაგ-ვანახვა, რომ ნაყოფი ვერ კიდევ მკვახე გახ-ლდათ და მისმა დაკრეფამ ქვეყანას დიდი ვე-რაფერი სამსახური გაუჩინა.

დღეს ოპოზიციური პარტიების წარმო-მადგენლებისგან ხშირად გაიგონებთ, ბიძინა ივანიშვილი ნავიდა, მაგრამ იქვე დარჩა, ფაქ-ტობრივად, არსად წასულა — ჩრდილოეთი მიმართული გახლავთო. მე, გასაგები მიზე-ზების გამო — სახელისუფლების წრეებისა-გან ერთობ შორსა ვარ — ამ ინფორმაციას ვერც დავადასტურებ და ვერც უარყოფ. ერ-თი რამ კი ცხადია: თუ ეს ტყუილია, ძალიან ცუდია, ისევე როგორც ყოველი ტყუილი, ხო-ლო თუ მართალია, მაინც ძალიან ცუდია: რო-გორც არ უნდა მიუთითო, როგორც არ უნ-

და ჩააგონო, შენს ჩანაფიქრს სხვა ისე ლა-ზათიანად ვერ განახორციელებს, როგორც შენ, რადგან ეს შენი იდეაა, შენი მოფიქრე-ბული. თუმცა, იმასთან დაკავშირებით, ამ ინ-ფორმაციას თუ რატომ ვეციდები იჭვით, მკითხველს ერთ მოსაზრებასაც ვაუზიარებ: გამომდინარე იქიდან, რომ ყოველდღე ბევრ ტყუილს ვისმენ, ამ მოსაზრებასაც გამონა-გონად მივიჩნევ: რა ხანია, მესმის ბიძინა ივა-ნიშვილი საქართველოს ბუნებას ნირს უც-ვლის, სადაც ლამაზ, მოსაწონ საუკუნოვან ხეს ნახავს, მოთხრის და თავის ეზოში მთარ-ბენინებსო. ვკვირობდი, რატომ, რისთვის უნ-და აკეთებდეს ამას ადამიანი? აღმოჩნდა, რომ თავის ეზოში კი არ მიაქვს, უნიკალუ-რი დენდროლოგიური პარკი იქმნება — კეთ-დება საზოგადო საქმე. მე კი დილა-საღამოს ჩამძახიან, ტყეებს ანადგურებსო. ამ მიზეზით — სიცრუის დახვადების გამო, დაკარგა აზ-რი ამა თუ იმ მიმომხილველის გამოსვლამ — პოლიტიკური ყოფის „ანალიზმა“. რატომ, როდის იყო საინტერესო, იმ ადამიანის მოს-მენა, რომლის გამოჩენისთანავე იცი, რასაც იტყვის, როგორ სურათს დახატავს. ეს ძალი-ან პრიმიტიული ჟურნალისტიკაა.

დღევანდელ საქართველოს ბევრი რამ აკ-ლია, ბევრი რამის დეფიციტი გავიჩინა, მთა-ვარი კი კანონიერების დეფიციტი, ან მისდამი ზედპირული დამოკიდებულება გახლავთ. დე-მოკრატია თავისუფლების დედაა, მაგრამ მი-სდამი არასწორი დამოკიდებულებით, იგი შეიძლება, ანარქიის დედადაც აქციო. დემოკ-რატია ვერ ჰგუობს ყველაფრის ნებადართუ-ლობას, რადგან ეს ქმნის უკედურესად ნეგა-ტიურ ფონს. დღევანდელ საქართველოში ეს ნეგატიური ფონი ძნელად დასაწახი არ არის — ლამის სახეში გვცემს — ადამიანები თავიანთ ნაქნარსა თუ ნათქვამზე პასუხს არ აგებენ.

მკითხველს ვთხოვ, თვალ მოვალოს ზე-ქართველოს ისტორიას და გაიხსენოს, დიდი, განსაკუთრებული სიყვარულით რომელი მეფე შეიყვარა ქართველმა ხალხმა. თუ კარგად ჩა-ვუკვირდებით, ხალხის სიყვარული სწორედ იმ მეფეებმა დაიმსახურეს, რომლებმაც ურ-ნო, კანონის გვერდის ამველეთა სისხლი ღვა-რეს. დავეთანხმები იმათ, ვინც ჩემს წინააღ-მდეგ ამხედრდება, შუა საუკუნეების მეთოდებს ნატრულობსო, რასაკვირველია, ეს არ არის კარგი, მაგრამ სახელმწიფოს ღირსება, მოსახ-ლეობის უშიშროება, სიმშვიდე გაცილებით ფასეულია, ვიდრე კანონის არაღმამდებობა. შემ-თხვევით არ ლაპარაკობს სულმნათი პოეტი ში-შისა და სიყვარულის ურთიერთობაზე. დიდი ერეკლე მეფის, მოგვიანებით კი მისი ძის — გი-ორგი მეთორმეტის ეპოქაში სახელმწიფოებ-რიობის, კანონისადმი მეტი კრძალვა რომ ყო-ფილიყო, დარწმუნებული ვარ, ეს მეფეები მე-ზობელ სახელმწიფოსთან სულ სხვაგვარ ხელ-შეკრულებაზე მოანერდნენ ხელს.

დღეს კი...დღეს... სიბეცე, დიდი უსამართლობა, ცოდვაც კია იმაზე საუბარი, თითქოს „ქართული ოცნების“ ზეობის ხანა ქვეყნისთვის სიკეთის მომტანი არ იყოს, ამის დაუნახაობა სინდისისგან განდგო-მის ტოლფასია, მაგრამ ისიც ხომ ფაქტია, პარ-ტიის მავანმა და მავანმა ნევრმა ვის სიტყვა-საც ასე თუ ისე გაჭრა შეკონდა, განუზომლად ხარჯა პარტიის ლიდერის ავტორიტეტი. იქ-ნებ, ეს ერთგვარად თავდაცვითი საშუალებაც გახლდათ, რადგან ლიდერის განდგომის შემ-დეგ რთული იყო წინასწარობის, მიღწეული სიმალის შენარჩუნება. არარა სურვილი არა მიაქვს, ეჭვი შევიტანო „ქართული ოცნების“ მრევლის კეთილსინდისიერებასა და სამშობ-ლოს თავყანისცემაში, მაგრამ ხომ ფაქტია: მას შემდეგ, რაც ეს პარტია მმართველი ძალა გახ-და, ბევრი გაქნილი, მოხერხებული მედროვე მის სიახლოვეს აღმოჩნდა.

იხ. 9 გვ.

ბაქოში ტურიზმის სექტორის განვითარების პროგრამის საერთაშორისო გამოფენაზე AITF-2018 აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა საქართველოს სტენდი დაათვალიერა

ბაქოში ტურიზმის სექტორის განვითარების პროგრამის საერთაშორისო გამოფენაზე საქართველოს სტენდი აზერბაიჯანის პრე-ზიდენტმა ილხამ ალიევმა და აზერბაი-ჯანის ვიცე-პრეზიდენტმა და პირველმა ლედიმ მეჰრიბან ალიევამ დაათვალიე-რეს. ღონისძიებას ასევე ესწრებოდა გა-ეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზა-ციის გენერალური მდივანი ზურაბ პო-ლოლიკაშვილი. საქართველოს სტენდი აზერბაიჯანის

პრეზიდენტს საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვა-ნელმა გიორგი ჩოგოვაძემ გააცნო. ბაქოში AITF-2018-ის გამოფენაზე მსოფლიოს 20 ქვეყნიდან 230-მდე კომპანია იყო წარმო-დგენილი. გამოფენას ტურიზმის ინდუსტ-რიის 4 ათასზე მეტი წარმომადგენელი და-ესწრო. ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარე-ბის სამინისტროს ტურიზმის ეროვნულმა ადმინისტრაციასთან ერთად გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი, წყალტუბოს ტურიზმის განვითარების ცენტრი, სასტუმ-როები და ბალნეოლოგიური ცენტრი.

ხელოვნური ინტელექტის მომავალში საფრთხე

მთელ მსოფლიოში ნანოტექნოლოგიების უსწრაფესმა განვითარებამ, რომელთა მეშვეობით ხელოვნური ინტელექტი ცოდნის ახალ-ახალ სფეროებსა და პროფესიებს ლამის ყოველდღიურად ეუფლება, ცოტა ხნის წინათ, რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინს ერთობ საგულისხმო სიტყვები ათქმევინა: „ის, ვინც ამ სფეროში ლიდერობას ხელთ იგდებს, სამყაროს მბრძანებელი გახდება“, – და ამ სიტყვებს უმაღლესი უფროსი ამერიკელი გამომგონებელი, მილიარდერი ილონ მასკი და „ინტერნეტის მამა“ ბილ გეისი.

ამ სფეროში ლიდერობისთვის ბრძოლას შესაძლოა, მესამე მსოფლიო ომი მოჰყვას, – აღნიშნავს ილონ მასკი, ბილ გეისი კი ამბობს: ახალგაზრდა რომ ვიყო, ყველაფერს თავს დავანებებდი და მხოლოდ ხელოვნური ინტელექტის პრობლემებით დავკავდებოდი, რადგან ამაზე კაცობრიობის მომავალი დამოკიდებულია.

ხელოვნური ინტელექტთან დაკავშირებით პოლარულად განსხვავებულ აზრთა დაპირისპირებაა. ოპტიმისტები აცხადებენ, რომ მანქანური ინტელექტის წყალობით ადამიანებს ხელები და ტვინი გაცილებთ საინტერესო საქმიანობისთვის გამოუთავისუფლებათ, ვიდრე მომავლურ ეროვნულ მუშაობაა, რომლის კეთება რობოტებს დაეკისრება. მაგალითად, ბილ გეისი ვირტუალური რეალობის ტექნოლოგიებისა და კომპიუტერული თამაშების განვითარების წინადადებას აყენებს, რომლითაც მომავალში დედამიწის მოსახლეობამ უნდა შეიქცის თავი, რომლის უმეტესი ნაწილი ხელოვნური ინტელექტის წყალობით უმუშევარი დარჩება.

არადა, უმუშევრობა – ესაა ყოველ-

დღიურ ყოფაში ხელოვნური ინტელექტის შემოჭრის თანხლები ერთ-ერთი უმწვავესი პრობლემა, რომელსაც ადამიანთა მასობრივი დეპრესია და თვითმკვლელობა მოჰყვება, რაც უკვე საგანგაშოდ გასწორდა ჩინეთში. ეს კი, არსებითად, იმას ნიშნავს, რომ ვიდრე წარმოებაში რობოტები და უახლესი ტექნოლოგიები დაინერგებოდა, საჭიროა შესაბამისი სოციალური პროგრამების მომზადება.

ამასობაში კი ნანოტექნოლოგიების განვითარების სისწრაფე იმდენად გაიზარდა, რომ ადამიანის გონება ხელოვნური ინტელექტის განვითარების სიჩქარეს ვეღარ სწვდება.

მაინც რაში მდგომარეობს საფრთხის არსი?

საქმე ისაა, რომ ხელოვნური ინტელექტის განვითარება, ბავშვის საზრუნავის მატების ანალოგიით, რამდენიმე სტადიად მიმდინარეობს. თავდაპირვე-

ლად ის ობიექტების ერთმანეთისგან გარჩევას სწავლობს (ვთქვათ, ეს სკამია, ეს – ფინჯანი), შემდეგ ჯერი არსზე დგება (სკამზე ვჯდებით, ფინჯნიდან ვსვამთ), – ასე გროვდება ცოდნა. მერე კი, რაღაც მომენტში, საკუთარი თავის აღქმა ხდება: „აი, ეს მე ვარ, ჩემს ირგვლივ კი გარკვეული შინაარსის მქონე სხვადასხვა ობიექტია“.

ახლა ის დროა, როცა თანამედროვე ხელოვნური ინტელექტი მაქსიმალურად მიუახლოვდა ამ სტადიას და მასაც აუცილებლად დაძლევა.

ჰოდა, მას შემდეგ, რაც ეს მოხდება, კაცობრიობას, ფაქტობრივად, დრო აღარ დარჩება იმის გასაგებად, ვინაა ის ჩვენთვის – მტერი თუ მოყვარე.

იმისათვის, რომ ხელოვნური ინტელექტი ადამიანის უპირობო მეგობარი იყოს, მას აუცილებლად შეზღუდვები უნდა ჰქონდეს (მათი ქვაკუთხედი მე-20 საუკუნის უდიდესმა ამერიკელმა ფანტასტმა მწერალმა აიზეკ ასიმოვმა თავის ცნობილ მოთხრობაში – „მე, რობოტი...“, ჩამოაყალიბა „რობოტოტექნიკის სამი კანონის“ სახით:

1. რობოტმა არ შეიძლება, ზიანი მიაყენოს ადამიანს;
2. რობოტმა უნდა შეასრულოს ადამიანის ნებისმიერი ბრძანება, თუკი ის არ ეწინააღმდეგება №1 კანონს;

3. რობოტმა უნდა იზრუნოს თავის უსაფრთხოებაზე, თუკი მისი ქმედებები არ ეწინააღმდეგება №1 და №2 კანონებს – ნ.ა.).

რეალური საფრთხე იმაში მდგომარეობს, რომ საკუთარი თავის შემეცნების პროცესში შეიძლება ხელოვნურმა ინტელექტმა ისეთი გადაწყვეტილებების მიღება დაიწყოს, რომლებიც ადამიანმა ვერ გაითვალისწინა (ანუ მასში თავიდანვე არ ჩაიდო). ამ შემთხვევაში მანქანები თავად დაიწყებენ იმის განსაზღვრას, თუ რა არის მათი აზრით სწორი და რა – არა, რის შედეგად ამ ჯაჭვში ადამიანი შეიძლება ზედმეტი აღმოჩნდეს.

თანაც ხელოვნური ინტელექტის სისტემები გამოდგებიან ვითარდება, უამრავ უნარ-ცოდნას თავისით იძენს. მათ უკვე მოიგონეს ერთმანეთთან ურთიერთობის საგანგებო, ადამიანისთვის გაუგებარი ენა(?) შემდეგი ნაბიჯი ის იქნება, რომ მათ წარმოუშვებთ ემპათია – ერთმანეთის მიმართ თანაგრძობა.

ამის შედეგების წინასწარ განჭვრეტა კი, ფაქტობრივად, შეუძლებელია.

ხელოვნური ინტელექტის ელემენტები დღესდღეობით ყველა საოფისე პროგრამაშია, რადგან მათი გამოყენება მეტად მოსახერხებელია. ისინი უკვე გამოიყენებიან სამედიცინო სფეროში, სოფლის მეურნეობის დარგებში (მაგალითად, ბრაზილიაში „გონიერი“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა ფერმერული მეურნეობის ნახევარშია დანერგული). ახლა უსწრაფესი ტემპით ინერგება უმძლოლო ავტომანქანების მოხმარება, რომლებიც კომპიუტერული ხედვით არის აღჭურვილი. ამდენად, ჩვენ, ფაქტობრივად, რევოლუციის მომსწრენი ვართ: მანქანა ნივთიდან ხელოვნური ინტელექტის მატარებელ არსებად გარდაიქმნება.

ყოველივე ეს, არსებითად, დღევანდელი რეალობაა, ახლა საქმე ისაა, მივალთ კი ამ მანქანებით საყდრამდე, თუ გზაზე გადავიჩხვებით?

მომამბადა
ინოვაციური
ალექსანდრია

აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონში წარმოებული პროდუქცია საქართველოს დანარჩენ ტერიტორიაზე (სავაჭრო ქსელებში) შესაძლებელია, სტატუს-ნეიტრალური მარკირების გამოყენებით განთავსდეს. ამას ითვალისწინებს საქართველოს მთავრობის ახალი სამშვიდობო ინიციატივა – „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“, რომელიც გამოყოფს საზღვრის გასწვრივ ვაჭრობის წახალისებას ისახავს მიზნად.

კერძოდ, პროდუქციაზე სავაჭრო მარკის განთავსებას მწარმოებლის სახელი, წარმოების ქალაქი ან დასახლება (მაგალითად, სოხუმი, გაგრა და ა.შ.) ან/და მისამართი (ქუჩის და ნომრის მინიშნებით). საჭიროების შემთხვევაში, პროდუქციაზე სტატუს-ნეიტრალური მარკირება შიდა ბაზარზე განთავსდება შესაბამისი შტრიხკოდით, რომელიც პროდუქციას მიენიჭება შესაბამისი შეტყვევების მიხედვით. პროდუქციის დასახელება და მასზე განთავსებული სხვა სახის ინფორმაცია შესაძლებელია, დატანილ იქნას აფხაზეთ ენაზეც.

როგორც კონცეფციაშია აღნიშნული, აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში წარმოებული პროდუქცია სავაჭრო ბაზარზე გაევა როგორც საქართველოში წარმოებული პროდუქტი.

საექსპორტო ბაზარზე საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქციის მოსახვედრად სავალდებულოა წარმოების სერტიფიკატი, ხოლო პროდუქციის სპეციფიკური სახეობებიდან გამომდინარე – ფიტოსანიტარიული, ვეტერინარული ან ჰიგიენური სერ-

წარმოებული აფხაზეთში და ცხინვალის რეგიონში...

ტიფიკატი. შესაბამისად, განსაზღვრულ შემთხვევებში, განხორციელდება აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონიდან სამხრეთ ოსეთიდან შემოტანილი პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება საქონლის უვნებლობის გარანტირებისათვის, რის შედეგადაც გაცემა ფიტოსანიტარიული ან ვეტერინარული სერტიფიკატი, ან შესაბამისი დოკუმენტი, რაც აუცილებელია ასეთი სახის საქონლის უცხო ქვეყანაში ექსპორტისთვის.

აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში მცხოვრებ მწარმოებლებს შეეძლება შესაბამისი სერვისისა და აღნიშნული სერტიფიკატის მოპოვება მომსახურების ერთიან ცენტრში. თავისუფალი სავაჭრო შეთანხმებების ფარგლებში, მათ შორის ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება გაყალბების სანაღმდეგო მექანიზმების უნაკლოდ ფუნქციონირებას.

შესაბამისად, პროდუქციის სპეციფიკიდან გამომდინარე და საერთაშორისო ბაზარზე ექსპორტისას, საჭიროების შემთხვევაში, ექსპერტებს უნდა მიეცეთ ადგილზე შესაბამისი ინსპექტირების განხორციელების საშუალება, რათა დაადასტურონ აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში პროდუქტის წარმო-

ნაბიჯი – უკეთესი მომავლისკენ!

ების ფაქტი. აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში მოქმედ საწარმოებს, რომლებსაც ექნებათ საკუთარი პროდუქციის ევროკავშირის წევრ ან სხვა სახელმწიფოებში ექსპორტის სურვილი, ამ ინიციატივის ფარგლებში, შესაძლებელია, დახმარება გაეწიონ ევროსტანდარტების დანერგვასა და პროდუქციის მოთხოვნილ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაში. შეიქმნება პირობები, რომ კერძო ლაბორატორიების ხელშეწყობით საწარმოებმა უზრუნველყონ პროდუქციისთვის შესაბამისი

სერტიფიკატის მიღება. აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში მცხოვრები პირები შეძლებენ, ადგილზე წარმოებული პროდუქცია შემოიტანონ საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე თანხლები დოკუმენტების (აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში შექმნილ დოკუმენტში მითითებული მონაცემი) და, შემომგების საჭიროების შემთხვევაში, საქონლის დათვალიერების საფუძველზე. პროდუქციას, ასევე, თან უნდა ახლდეს საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობით განსაზღვ-

რული სასაქონლო ზედნადები, საგადასახადო ანგარიშვაჭკუთა და, საქონლის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სხვა დოკუმენტები (რომლებიც გამოინერგება საქართველოს საგადასახადო ორგანოს მიერ ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით და მუშავდება ელექტრონულად). შეეცავენ, სამშვიდობო ინიციატივების საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტის შემუშავებაში მთავრობასთან ერთად ჩართული იყო ასევე საპარლამენტო უმრავლესობაც, და ის სამ ძირითად მიმართულებას გულისხმობს:

პირველი – გამოყოფი საზღვრის გასწვრივ ვაჭრობის გაფართოება და გამარტივება ახალი შესაძლებლობების შექმნის გზით. ინიციატივის ფარგლებში შესაძლებელი იქნება ადმინისტრაციული გამოყოფი საზღვრის გავლით ვაჭრობასთან დაშვებული ინდივიდუალური და საერთო ბიზნეს ინიციატივების მხარდაჭერა და წახალისება.

მეორე – ხარისხიანი განათლების მიღების დამატებითი შესაძლებლობების შექმნა და წვდომის გამარტივება განათლების ყველა საფეხურზე, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე საზღვარგარეთ.

მესამე – ისეთი მექანიზმის შექმნა, რომლითაც მარტივდება წვდომა იმ სიკეთეებსა და სარგებლებზე, რომელიც ჩვენი ქვეყნის განვითარების შედეგად, მათ შორის ევროინტეგრაციის გზაზე ხელმისაწვდომი გახდა, თან არის უფიზო მიმოსვლის უფლება, თავისუფალი ვაჭრობის უფლება და ა.შ.

სოფო ძსოვრავი

ახლახან 27-28 მარტს გაიმართა ფენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების 43-ე რაუნდი, რომელმაც განიხილა ორი მნიშვნელოვანი საკითხი — ტატუნაშვილის სიცოცხლის ხელყოფა და ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოების მექანიზმების შექმნა.

10 წელია, ფენევა მასპინძლობს საქართველო-რუსეთის მოლაპარაკებებს ევროკავშირის, გაეროს, ეუთოს თანათავმჯდომარეობით, თუმცა ნაკლები წარმატებით. როგორც ჩანს პროცესი ჩიხში შევიდა, საიდანაც გამოსვლა საკმაოდ ძნელია. ხანდახან ადგილი აქვს რაღაც ნათელ გაელვებას, მაგრამ ისიც უმედეგოდ ქრება და ისევ ისაღვრება ვითარება, აღსავსე გადაუჭრელი პრობლემებით, უნდობლობით, ერთმანეთის დადინაშულებით და ა. შ.

ამერიკული ანტისარაკტო სისტემა რუსულ 200-ტონიან „სარაკტოს“ შედარებით ჯარითა!

„ქართველი და ამერიკელი მონაწილეების მიერ ხაზი გაესვა რუსეთის ფედერაციის მხრიდან ძალის არგამოყენების ვალდებულების დადასტურებისა და მისი შესრულების უზრუნველყოფის აუცილებლობას. რუსეთის ფედერაციამ გამოიჩინა დესტრუქციული მიდგომა და მიზანმიმართული პროვოკაციული განცხადებებით, მიმდინარე რაუნდზე ჩიხში შეიყვანა მოლაპარაკებები ძალის არგამოყენების საკითხზე“ — ნათქვამია საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადებაში.

„სამწუხაროდ, შეთანხმება ტექსტთან დაკავშირებით არ მოხერხდა, ვინაიდან მოლაპარაკებებში მონაწილეებს განსხვავებული წარმოდგენა აქვთ იმასთან დაკავშირებით, თუ რა შეიძლება ჩაინეროს განცხადებაში...“

„ჩვენ მოვილაპარაკეთ, შევხვედით ივნისში, რომლის დროსაც შესაძლოა ვიმსჯელოთ ფენევის ფორმატის რეფორმირებაზე“ — განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ვარასინა, რასაც მისმა ქართველმა კოლეგამ დონდუამ ასე უპასუხა: „ფენევის ფორმატის რეფორმირებაზე სიტყვა არავის დაუბრუნებია. ფორმატი უნიკალური და ძალიან კარგი ინსტრუმენტია, რომელიც პასუხობს მის წინაშე დასმულ ამოცანებს“.

ზემომოყვანილი განცხადებები აშკარა მაუწყებელია, რომ ფენევის პროცესი ისე არ მიდის, როგორც ჩვენ მოველით, პირიქით მიღებული შედეგი (უშედეგობა) მანიშნებელია იმისა, რომ პროცესი უსასრულოდ გაიჭიმება და საბოლოო ჯამში... გინეისის წიგნშიც შეიძლება აღმოჩნდეს.

არადა, ფენევაში, იმედის პატარა სინათლემ გაიელვა, ერთობ მოულოდნელმა და სასურველმა — რუსეთის ხელისუფალთა მიმართ პრემიერ-მინისტრ კვირიკაშვილის წერილი: „ჩვენ ადრეც განვაცხადეთ და კვლავაც ვადასტურებთ, რომ დანტერესებული ვართ, მივალწიოთ რეალურ პროგრესს ფენევის საერთაშორისო დისკუსიების პროცესში, რისთვისაც დავადასტურებ ჩემი პირადი ჩართვის მზაობას“, მაგრამ...

პრემიერის წერილს მოყოლილმა ოპოზიციურმა ლანძღვა-გინებამ თავისი გააკეთა. სწორედ ამას უნდა მივანეროთ მთავრობის წარმომადგენელთა მიერ გაკეთებული ახსნა-განმარტებები, რომ პრემიერ-მინისტრს სულაც არ უგულისხმია ფენევის მოლაპარაკებებში მისი პირადი მონაწილეობა და რომ ამ ფორმატის შეცვლაზე ოფიციალური თბილისი არ ფიქრობს.

აბა რა იგულისხმა კვირიკაშვილმა, როდესაც დაწერა: „რისთვისაც დავადასტურებ ჩემი პირადი ჩართვის მზაობას“? კვირიკაშვილს ორეული არ ჰყავს, წერილის შედგენა რომ დაეხმარათ.

სამწუხაროდ, ხელისუფლების მაღალ ემულანებში არაკოორდინირებული მოქმედება ჩვეულებრივ ამბად არის ქცეული. შეუთანხმებლობის გამოვლინება იყო

მხოლოდ მოლაპარაკება — ისე, როგორც ამის შესახებ არის აღნიშნული კვირიკაშვილის წერილში, არის ერთადერთი სწორი და რეალური გზა საქართველოსთვის.

აშშ-დან დაბრუნებული პრეზიდენტ მარგველაშვილის მიერ გაკეთებული განცხადებები, პრემიერ-მინისტრ კვირიკაშვილის წერილთან დაკავშირებით, ისე, როგორც ფენევის ფორმატში საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელის დონდუას ნათქვამი ფორმატთან დაკავშირებით. მას მიაჩნია, რომ ფორმატი კარგია მაშინ, როდესაც ხელისუფლების მაღალ საფეხურებზე (და არა მარტო) სანადალმდეგო მოსაზრებაა.

ასეა თუ ისე, ფენევის მორიგმა რაუნდმა არაფერი მოიტანა, თუმცა კარასინი ოპტიმისტურად აცხადებს, რომ ბოლო შეხვედრა კონსტრუქციული იყო, თუმცა ერთობ ემოციური.

როგორც ზემოთ აღვნიშნე უსაფრთხოების თემა მთავარი იყო, მაგრამ თანხმობა ვერ შედგა. არადა, მოლაპარაკებამდე, მედიაში გავრცელებული ინფორმაციის მიხედვით, შეთანხმებას

უნდა ჰქონოდა ადგილი, თუნდაც ზეპირის და არა წერილობითის. მართალია, აფხაზეთ-სამხრეთ ოსეთი წერილობით დოკუმენტს ითხოვს, მაგრამ ზეპირიც, რაღაცას ნიშნავს. როგორც რუსები იტყვიან — „უთევზობისას, კიბორჩხალაც თევზია“.

ქართულ მხარეს, სუბიექტურ-ობიექტური მოსაზრებებიდან გამომდინარე, მსგავსი „შეთანხმებისთვის“ მხარის დაჭერა შეუძლებლად მიაჩნია, ვინაიდან აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს მხარეებად არ მიიჩნევს. მისთვის მხარე რუსეთია. რუსეთი კი დაბეჯითებით ითხოვს შექმნილი ახალი რეალობის გათვალისწინებას. შეცვლის რუსეთი პოზიციას?

ხელისუფლება, რომელიც რუსეთშია, არაფრის შემცველი არ არის! ვეჭვობ, რომ სხვა ხელისუფლება გადადგამს საქართველოს მოსანონ ნაბიჯს. არის დედამიწის ზურგზე ზესახელმწიფო ან ზესახელმწიფოები, რომლებიც შეაცვლენ ვინებენ რუსეთს პოზიციას?

არსებული მსოფლიო ვითარებიდან გამომდინარე, ასეთი ან ასეთი არ ჩანან და ალბათ უახლოეს პერიოდში არც გამოჩნდებიან. ეკონომიკური სანქციები, რომლებიც მათ რუსეთს, ყირიმის ანექსიიდან გამომდინარე, დაუბრუნეს, რაღაცას აკეთებს, მაგრამ არა მთავრებს, ანუ სანქციებმა ვერ დააჩოქა რუსეთი. პირიქით, შეაკავშირა და საკუთარ

ძალეზე დაყრდნობით ააღორძინებინა საკუთარივე ეკონომიკა.

არის სხვა ძალა ზეგავლენისა? ცხადია, არის — მას სამხედრო ძალა ჰქვია, მაგრამ ძალისმიერი გზით რუსეთის დაჩოქება, საკუთარი თავის დაჩოქების ტოლფასია.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ცდილობს „კოლექტიური“ დასავლეთი რუსეთის რაკეტებით შემორკალვას, მისი სტრატეგიული ობიექტების სწრაფი განადგურების მიზნით რაკეტების ფრენის მანძილის მინიმუმამდე შემცირებას; ნატოს ჯარებისა და სამხედრო ტექნიკის რუსეთის საზღვრებთან განლაგებას; რუსეთის ფაქტის წინაშე დაყენებას და უსიტყვო კავშირულადაც.

ევროპაში, კერძოდ რუმინეთ-პოლონეთში განლაგებული ამერიკული ანტისარაკეტო სისტემები რუსეთის არასწრაფ რეაგირებაზეა გათვლილი — მე-

ტადრე, დროის სიმცირის გათვალისწინებით. და როდესაც აშშ-ის ადმინისტრაციამ, ლამის რაკეტის გასროლის გარეშე გადაწყვიტა, ეზიმა, რუსეთის პრეზიდენტმა უახლესი შეიარაღების დემონსტრირება მოახდინა.

ევროპაში განლაგებულ ამერიკულ რაკეტსანადალმდეგო სისტემას რუსეთის რაკეტები უნდა დაეჭირა, არის შემდეგ რუსეთზე თავდასხმის განახორციელებდა, მაგრამ პუტინის მიერ გამოზრუნვულმა „რისხვამ“, 200-ტონიანი ბალისტიკური რაკეტის „სარაკტის“ სახით, შოკში ჩააგდო „კოლექტიური“ დასავლეთი.

რაკეტა თავისუფლად გადალახავს ამერიკულ ანტისარაკეტო ქოლგას და როგორც ძერა, ისე დააცხრება აშშ-ის ქალაქებსა და სტრატეგიული ობიექტებს. ასე რომ, დღევანდელი ანტისარაკეტო ამერიკული სისტემა თითქმის ჯარითა! საგონებელში ჩავარდნილმა დასავლეთმა ისიც თქვა — რუსული ახალი იარაღი ცხოვრებაში არ არსებობს — კარგად დამონტაჟებული ვიდუო-ვილმიაო. სხვათა შორის, იმავეს იმეორებენ ქართველი ჟურნალისტები და ექსპერტები.

ამას მოჰყვა რუსეთ-ინგლისის ორმაგი აგენტის სკრიპალის მომხმამებელი გაზით მკვლელობის მცდელობა. „კოლექტიურმა“ დასავლეთმა, ყოველგვარი გამოძიების გარეშე რუსეთი მიიჩნია დამნაშავედ და 100-ზე მეტი დიპლომატი გამოაძევა, რასაც რუსეთმა შესაბამისად უპასუხა. დასავლეთის ისტერიულმა ანტირუსულმა განცხადებებმა გავლენა იქონია საქართველოზეც და ჩვენც რუსეთის ერთი საკონსულო მუშაკი პერსონა ნონ გრატად გამოვაცხადეთ.

გარდა ამისა, ხელისუფალთა მხრიდან გაკეთდა ანტირუსული განცხადებები, რომლებმაც გადაფარეს პრემიერ კვირიკაშვილის წერილში მოხსენიებული პოზიტიური მესიჯები. თავისთავად ისმება კითხვა — ნიშნავს თუ არა აღნიშნული ქმედება პოლიტიკურ არათანმიმდევრობას?!

ფენევის ისტორიიდან ოპოზიციის მიყოფმა „ნაცებმა“ გაიმარჯვეს. მათ ჩაშალეს თუნდაც თავშეკავებული, მაგრამ მაინც პროგრესული შეთანხმება. რას მოგვინოდებს ოპოზიციისა? — რუსეთთან არავითარ მოლაპარაკებაზე არ წასვლას, დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნებისთვის თავშეუკავებულ მოქმედებას და მხოლოდ საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევით მიზნის მიღწევას.

ექნება თუ არა კოლექტიური შეკავშირებას ადგილი და როდის? — ამაზე არავინ არაფერს არ გვეუბნება, ვინაიდან მათთვისაც კარგად არის ცნობილი, რომ ასეთი რამ არ მოხდება.

არავითხელ მითქვამს და გავიმეორებ — დროის გაყვანა „იმით“ წისკვილზე უშვებს წყალს. რაც მეტი დრო გავა, მეტად დაეშორებით აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს. მხოლოდ მოლაპარაკება — ისე, როგორც ამის შესახებ არის აღნიშნული კვირიკაშვილის წერილში, არის ერთადერთი სწორი და რეალური გზა საქართველოსთვის.

კამელტ შიპაშვილი, პოლიტოლოგი.

რუსეთმა ოკუპირებულ სხივალში სამხედრო წვრთნები დაიწყო

რუსეთმა ცხინვალის საოკუპაციო რეჟიმის ენ სამხედრო მოსამსახურეების მონაწილეობით, საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონში ერთობლივი სამხედრო წვრთნები დაიწყო. წვრთნები „ძარცემის“ პოლიგონზე ტარდება და როგორც ენ. თავდაცვის სამინისტრო აცხადებს, მასში პირადი შემადგენლობა და სპეციალური სამხედრო ტექნიკა მონაწილეობს. წვრთნები რუსეთის 58-ე არმიის სამეთაურო-სამტაბო სწავლების გეგმის ფარგლებში ჩატარდება.

და, რომელიც პარალელურად ჩრდილოეთ ოსეთშიც მიმდინარეობს. სულ წვრთნებში 2000-მდე სამხედრო მოსამსახურე და 300-ზე მეტი საბრძოლო ტექნიკა მონაწილეობს.

ქიმიური თავდასხმა სირიაში

ბაირუს უშიშროების საბჭოს სხდომაზე რუსეთმა სირიაში ქიმიური შეტევების გამოძიების ახალი მექანიზმის შექმნაზე აშშ-ის რეზოლუციის პროექტს ვეტო დაადო.

დამოუკიდებელი მისიის შექმნას, რომელიც 7 აპრილს, ქალაქ დუმში მომხდარი ქიმიური შეტევის ფაქტს გამოიძიებდა, შეერთებული შტატები ითხოვდა.

რეზოლუციის მხარე გაეროს უშიშროების საბჭოს 12-მა წევრმა დაუჭირა, ჩინეთმა თავი შეიკავა, ხოლო წინააღმდეგ რუსეთი და ბოლივია წავიდნენ.

22 მარტს, ხუთშაბათს, ტელეკომპანია „იმედის“ საღამოს გადაცემაში კვლავ ვინილეთ შურანლისტ ბიბა ჯაჯანიძის პოპულარული ტელეშოუ „სხვა რაკურსი“, რომლის პირველი ორი მონაკვეთი სენსაციური სამეცნიერო აღმოჩენების ნიშნით იქნა წარმოდგენილი. რაც მთავარია, საბარტოველუს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მისამართით კიდევ ერთხელ განისაზღვრული, რომ იმ უწყურადღებოდ ეპიდემიას ახალ სამეცნიერო იდეასა და მიზნებს. რაკი მეცნიერებათა აკადემიის მხრიდან ამჟამად არ არის განხილული საკითხების შესახებ აზრი გვაქვს აკადემიური მეცნიერების წარმომადგენლებისთვის.

ჭეშმარიტი მეცნიერული აზრი და პრინციპი. და ამ თვალსაზრისით ქართული საენათმეცნიერო სკოლა ერთ-ერთ გამორჩეულ მეცნიერობას წარმოადგენს ჩვენს ეროვნულ მეცნიერებებს შორის. მისი შეუზღუდავ ავტორიტეტი როგორც შიდა, ისე საერთაშორისო მასშტაბით სწორედ მკაცრი ემპირიზმისა და მეთოდოლოგიური სიზუსტის პრინციპებს ეფუძნებოდა.

რიცხოვანმა ტელემაყურებელმა იცოდეს, რომ ის საკითხები, რასაც ბატონი ა. ცინცაძე თავის გამოცემაში შეეხო, არცერთ ასპექტით არ არის დაკავშირებული კლასიკურ ენათმეცნიერებასთან, მეტიც, საერთაშორისო მასშტაბით არსებულ აკადემიურ მეცნიერებათა კლასიფიკატორებში ვერსად ნახავთ მის მიერ დასახელებულ გემატრიასა და კაბალისტკას, როგორც მეცნიერების დარგსა თუ სფეროს. ამიტომაც არის უხერხული ან-

ტის, ბატონი აკაკი გასვიანის სახალისო ეტიმოლოგიებს ნებისმიერი ორი ენის ნებისმიერი სიტყვების შემადგენელი ნებისმიერი ბგერების ურთიერთდაკავშირებით, მასზე ენათმეცნიერული ასპექტით მსჯელობაც კი წარმოუდგენელია.

— ფაქტია, რომ ასეთი ინფორმაციები ხშირად ხდება პოპულარული, მით უფრო, რომ ისინი უპირატესად ეროვნულ-პატრიოტულ სიმებს ეხება, როგორც იტყვიან, გულს ხვდება.

გაკვეთილად ჩაუტარებიათ ამ კატეგორიის „მკვლევარების“, ჩვენი ერისა და ისტორიის „კეთილშობილეთა“ სამსილამაზად. ხოლო ჩვენი ეროვნული ქართველოლოგიის ღირსება იმავით, რომ მისკენ უზოღოდ ვერავინ გამოიშვარს თითხ...

— იქნებ იმიტომაც გამოაქვთ ამ მეცნიერებს ტელეშოუებში თავიანთი ძიებები, რომ ისეთი ავტორიტეტული სამეცნიერო საზოგადოება, როგორც მეცნიერებათა

გაკვეთილად ჩაუტარებიათ ამ კატეგორიის „მკვლევარების“

ეროვნული მეცნიერების სახელს

ავთანდილ არაბული

ვახტანგ ლიხვილი

ბიბა ჯაჯანიძის „სხვა რაკურსი“ - ცრუმეცნიერთა საჯირითო ასპარეზი

ერების სფეროს ეკუთვნის ის შედეგები (ენობრივი მონაცემების ციფრული გამოცემები), რომელსაც „სხვა რაკურსის“ გამომსვლელები გვთავაზობდნენ?

— არა! ამას იმიტომ გავხაზავთ, რომ ამჟერად „სხვა რაკურსის“ მიერ წარმოჩენილი რესპონდენტები ენათმეცნიერების სახელითა და პრეტენზიით გამოდიოდნენ. კერძოდ, ტექნიკური უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა, პროფესორმა ალექსანდრე ბრძანა, რომ მისი კვლევები ენათმეცნიერებას ეკუთვნის, მეტიც, იგი ქმნის „ასტრონომიულ ენათმეცნიერებას“! წარმოუდგენელია, ვინმე დაიჯეროს, რომ „მზის“ ქართულ სახელში თურმე უძველესი სამყაროული ცოდნაა „დაშიფრული“, რაკი მისი თანხმობები „მზ“ ციფრულად 47-ს უდრის, ეს კი მზის გადახრის კუთხე ყოფილა! და თუ მართლაც დაიჯერებს ამას ნიგნიერი საზოგადოება, მაშინ წყალში ჩაყრილა დედაუნინვერსიტეტისა და მეცნიერებათა აკადემიის ამდენი ხნის ღვაწლი... ღმერთმა დაგვიფაროს!.. გვინდა, „იმედის“ მრავალ-

მეცნიერული ქართველოლოგიისა და, კერძოდ, მისი თითოეული დარგის სერიოზული საერთაშორისო ავტორიტეტი სწორედ იმით არის განპირობებული, რომ ის მაშინაც კი იცავდა მაღალ საერთაშორისო სტანდარტებს, როდესაც ამას თითქმის შეუძლებელს ხდიდა შექმნილი პოლიტიკური-დეოლოგიური ატმოსფერო. და ქართველოლოგიის დიდ მესვეურებს (ივ. ჯავახიშვილს, ა. შანიძეს, გ. ახვლედიანს, კ. კეკელიძეს, ი. ყიფშიძეს, არნ. ჩიქობავას, ვ. თოფურიას... შემდგომ კი მათ მონაფეხებსა და მონაფეხთა მონაფეხებს) არასოდეს შეუწირავთ მსხვერპლად დროებითი მყვარალა სენსაციებისათვის და „მომგებიანი“ თემებისათვის

მეცნიერული ქართველოლოგიისა და, კერძოდ, მისი თითოეული დარგის სერიოზული საერთაშორისო ავტორიტეტი სწორედ იმით არის განპირობებული, რომ ის მაშინაც კი იცავდა მაღალ საერთაშორისო სტანდარტებს, როდესაც ამას თითქმის შეუძლებელს ხდიდა შექმნილი პოლიტიკური-დეოლოგიური ატმოსფერო. და ქართველოლოგიის დიდ მესვეურებს (ივ. ჯავახიშვილს, ა. შანიძეს, გ. ახვლედიანს, კ. კეკელიძეს, ი. ყიფშიძეს, არნ. ჩიქობავას, ვ. თოფურიას... შემდგომ კი მათ მონაფეხებსა და მონაფეხთა მონაფეხებს) არასოდეს შეუწირავთ მსხვერპლად დროებითი მყვარალა სენსაციებისათვის და „მომგებიანი“ თემებისათვის

ეროვნული აკადემია, ყურადღებას არ აქცევს, არ უსმენს მათ?

— საფრანგეთის ეროვნულ აკადემიას ჯერ კიდევ ორი საუკუნის წინათ ჰქონია გამოცხადებული, — ეტიმოლოგიები და „პერპეტუუმ მობილეს“ პროექტები არ მიიღებო! ეს იგავად; ხოლო რაც შეეხება საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიას, მას არასოდეს შეუზღუდავს ნებისმიერი მოქალაქის მონაწილეობა სამეცნიერო აზრის გაცვლა-გამოცვლაში. ჩვენმა საზოგადოებამ უნდა იცოდეს, რომ დიდად უსამართლოა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მისამართით გამოთქმული საყვედური, თითქოსდა ის უყურადღებობას იჩენდეს განსხვავებული აზრის მიმართ. აკადემიის კარილია არატრადიციული კვლევების მისაღებად და მოსასმენად და სამეცნიერო განყოფილებები შესაძლებლობის ფარგლებში უყურადღებოდ არ ტოვებენ „ახალ იდეათ“ ცალკეულ ავტორებსა თუ ჯგუფებს. მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ უაპელაციოდ დავეთანხმით იმ მოსაზრებებს, რომელთა არგუმენტად ოდენ პატრიოტული პათოსია წარმოდგენილი და არა მეთოდური გამართულობა და ემპირიული საფუძვლიანობა. მეცნიერებათა აკადემია კონიუნქტურისთვის ნამდვილად ვერ დათმობს ეროვნული მეცნიერების მართლაც ფასეულ მონაპოვრებს. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმმა სპეციალურ სხდომაზე ყურადღებით მოუსმინა ბატონ ა. ცინცაძეს (ასევე, სხვა დროს, მის კოლეგას, ბატონ რაულ გვეტაძეს), მაგრამ იგი მაინც განაწყენებული დარჩენილა, რაკი ბევრმა მკვლევარმა მაშინ პირუთვნელად გამოხატა ეჭვი ყოველივე წარმოდგენილის მეცნიერული საფუძვლიანობის მიმართ. ამავ დროს, ამგვარი დამოკიდებულების საჯაროდ გამოხატვა არც უფიქრიათ. ნუთუ

მართლაც ჰგონიათ ბატონ ა. ცინცაძესა თუ „ჭეშმარიტების“ სხვა მაძიებლებს, რომ მეცნიერებათა აკადემიის მისამართით ტალახის სროლა კვაზიმეცნიერულ კაბალისტიკურ იდეებს ცხოველყოფილობას მიანიჭებს?!

ჩვენ გვეგონება, რომ თანამედროვე ეპოქა თავისუფალი აზრისა და სიტყვის ასპარეზია. ნებისმიერ ადამიანს ეძლევა შესაძლებლობა თავისი ფიქრისა და ჭკუის ნაყოფი დაუბრუნებლად გაავრცელოს, დაბეჭდოს, გადასცეს... ამიტომაც ადამიანი ყოველდღიურად ათასობით სენსაციურ ინფორმაციას იღებს; მთავარია, მისი გაცხრილვა და ფასეულის გამორჩევა შეძლოს. ამიტომაც მეცნიერების ერთი მოვლელია ისიც არის, არ დაუშვას ჭეშმარიტისა და რიოშის აღრევა. დღეს უამრავი ექსტრასენსი და თითის შეხებით მკურნალი გამოსულა „არენაზე“, მაგრამ მით უფრო აქტუალური ხდება კლასიკური მედიცინის შენარჩუნება და განვითარება... ფრიად პოპულარულია ასტროლოგია, მაგრამ არავის უფიქრია მას ასტრონომიის ასპარეზი დაუთმოს. ეროვნული მეცნიერება ქვეყანას თუნდაც იმისთვის სჭირდება, რომ ჩვენი მომავლის ცნობიერებას ცრუ წინასწარმეტყველება და ქეთხოზა არ დაეუფლოს, რომ ქართულიოლოგიის უმნიშვნელოვანესი მონაპოვრები ღირსეულად იქნეს შენარჩუნებული და განვითარებული. ჩვენი მხრივ ნამდვილად ვისურვებდით, რომ ეროვნული მედია, კერძოდ კი ისეთი ძლიერი და პოპულარული ტელეკომპანია, როგორც „იმედია“, ფსევდომეცნიერების ცალმხრივ ტირაჟირებას არ უწყობდეს ხელს, ამგვარ საეჭვო ვარჯიშებს გაუთვითცნობიერებელ აუდიტორიას „მსოფლიო მნიშვნელობის სენსაციური აღმოჩენების“ ნიშანდებით არ აწვდიდეს. უმჯობესია, ქართული მეცნიერების ჭეშმარიტ მონაპოვრებს მივცეთ მეტი ასპარეზი ჩვენი საზოგადოების გასათვითცნობიერებლად, მომავლის წინგინერების ასამაღლებლად...

– იმაზე რაღას იტყვი, რაც გადაცემის ერთ-ერთმა რესპონდენტმა ერთგვარ დასკვნად თქვა: რაკი მეცნიერებათა აკადემიაში არ გვისმენენ, დროა, მეცნიერებათა ალტერნატიული აკადემია შეიქმნას!

– რა გითხრათ? ამას მხოლოდ ასეთი პასუხი შეეფერება: თუკი ე.წ. კაბალისტები და გემატრისტები და „გაფანტულ მეცნიერებათა“ სხვა ნარმოდოგენები ერთმანეთთან საერთო ენას გამოიხატავენ და რაღაც პრინციპებზე მაინც შეჯერდებიან (რასაც მაინცდამაინც საიმედო პერსპექტივა არ უჩანს), მათ მართლაც შეუძლიათ კიდევ ერთი აკადემია შექმნან საქართველოში; ოღონდ ეს (ა. ცინცაძის სიტყვებისამებრ) „მეცნიერებათა ალტერნატიული აკადემია“ კი არა, არამედ „ალტერნატიულ მეცნიერებათა აკადემია“ იქნებოდა!..

***
„სხვა რაპუსის“ რესპონდენტმა ა. ცინცაძემ ისიც აღნიშნა, რომ ბრაჰლიანის არქეოლოგიური გათხრები უწყრადღეაოდაა მიტოვებული, იმ აღმოჩენილი ნარნარა კი – დაზინაებული. ამასთან დაკავშირებით მივხარებით ბრაჰლიანის არქეოლოგიური კვლევების ხელმძღვანელს, თსუ პრო-

ფასორ ვახტანგ ლიჩაშვილს; მას ისეთი განმარტება მოგვცა:

– გრაკლიანის ნარწერა აღმოჩნდა 2015 წელს და მისი აღნუსხვის შემდგომ დაიფარა მინის საკონსერვაციო ფენით, რადგან ტემპერატურის მკვეთრ ცვლილებას შეიძლებოდა ძეგლი დაეზიანებინა. ნაგებობა მთლიანად გადაიხურა. იმის გამო, რომ ნარწერა თიხის დაბალი ხარისხის მასაზე თიხის შესრულებული, არსებობდა მისი დაზიანების შესაძლებლობა, მით უფრო, რომ მისი აღმოჩენისთანავე ნარწერის დასავლეთ ნაწილს მნიშვნელოვანი, ხოლო ბლოკის შუა ადგილს კი შესამჩნევი განივი ბზარი ჰქონდა (რაც კარგად ჩანს 2015 წლის აგვისტოში გაკეთებულ და ადვილად ხელმისაწვდომ ფოტოზე). ნარწერის დაზიანების თავიდან აცილების და მის გადარჩენაზე სრული პასუხისმგებლობის აღების მიზნით 2016 წელს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ გაავრცელა ნარწერის კონსერვაციის შეთავაზება ორგანიზაციებზე, რომელთაც ჰქონდათ საკონსერვაციო ან ქიმიური სამსახურები. ამავე დროს გრძელდებოდა საკითხის განხილვა უცხოელ სპეციალისტებთან (პირადად მე პარიზში შევხვდი საფრანგეთის სიძველეთა დაცვის დეპარტამენტის წარმომადგენლებს). პარალელურად, მიმდინარეობდა ექსპერიმენტები თიხის სხვა-

ქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ მიანა შეთანხმებას ცნობილიტალიელ სპეციალისტ სტაფანო ვოლტასთან ბრაჰლიანის ნარწერის კონსერვაციისთან დაკავშირებით. ამ სამუშაოთა პირველი ეტაპი არის თიხის მასის (რომელზეც არის გაკეთებული ნარწერა) ხელახალი ქიმიური ანალიზი (რაც 2016 წელს ერთხელ უკვე გაკეთებულია ევროპული კონსერვაციის ინსტიტუტის ქიმიურ ლაბორატორიაში და იმავე წელს ბერლინში). ამჟამად, ნარწერიდან უკვე აღებულია 14 სინჯი ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორის ნ. ფოროვას მიერ და მიმდინარეობს მისი ანალიზი, რომლის დასრულების შემდეგ, შედეგები გადაეცემა ბატონ ს. ვოლტას და დაინიშნება საკონსერვაციო სამუშაოები. ასევე ნარწერა კვლავინდავარდა დაფარულია მშრალი სილის სუფთა ფენით, აგრეთვე, დამატებითი დამცავი მასალით და გაინიშნება მსოფლიო საკონსერვაციო მემკვიდრეობის მემკვიდრეობის უკვე გამოყოფილია არქეოლოგიური გათხრებისთვის საჭირო თანხა და ყველა საფუძველია იმისათვის, რომ ზაფხულში გრაკლიანზე თვისობრივად ახალ აღმოჩენებს ველოდოთ. რაც შეეხება მოპოვებული არტეფაქტების შენახვა-

2018 წლისათვის უკვე გამოყოფილია არქეოლოგიური გათხრებისთვის საჭირო თანხა და ყველა საფუძველია იმისათვის, რომ ზაფხულში გრაკლიანზე თვისობრივად ახალ აღმოჩენებს ველოდოთ. რაც შეეხება მოპოვებული არტეფაქტების შენახვა-

დასხვა პერიოდის ნაშთებზე მათი კონსერვაციის მეთოდის შესამუშავებლად. უნდა აღინიშნოს, რომ მსოფლიო პრაქტიკაში არ არსებობს თიხის კონსერვაციების დაცვისათვის შემუშავებული რაიმე საერთო რეკომენდაცია. კონსერვაციის შესაძლებლობა და მეთოდი ყველა შემთხვევაში ერთმანეთისაგან განსხვავებულია კონკრეტული კლიმატური პირობების შესაბამისად (ტემპერატურის ცვლილების დიაპაზონი; სინესტის (სიმშრალის) ხარისხი და ცვალებადობა). ყველგან არის განსხვავებული, აგრეთვე, სამშენებლოდ გამოყენებული მასალის ხასიათი, ქიმიური შემადგენლობა და ხარისხი.

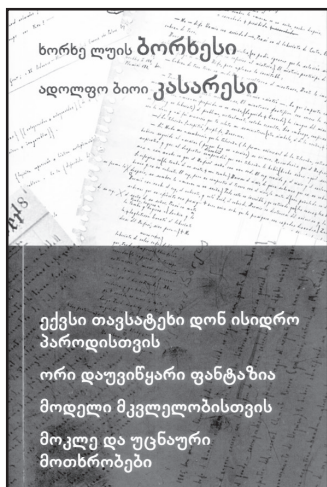
2017 წლის ნოემბერში საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ გამოყო შესაბამისი თანხა ნარწერის საკონსერვაციოდ. დაგეგმილი სამუშაოები ემყარებოდა მრავალრიცხოვან ექსპერიმენტს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, პირველი საცდელი ფენის პოსტამენტზე (და არა ნარწერაზე!) დატანის შემდეგ ნარწერი მისი თავდაპირველი ფერის შეცვლის ალბათობა. ამის გამო, ნარწერის ავთენტურობის შენარჩუნების მიზნით, გადაწყდა კონსერვაციის პროცესის დროებით შეჩერება.

2018 წლის იანვარში სა-

გამოიცა

ორი არგენტინელის ერთი ნიგნი

ზან-პოლ სარტრის „გულისრევა“, მიშელ ტურნიეს „გასპარი, მელქიორი და ბალთაზარი“ და „ელიაზარი, ანუ წყარო და ბუჩქი“, ასევე მირჩა ელიადეს „მარადიული დაბრუნების მითი“ – აი, ჯერჯერობით ეს გახლდათ დღემდე ახალგაზრდა გამომცემლობა „ალეფის“ მიერ გამოცემული ნიგნების მოკლე სია. ახლა კი მათ რიცხვს კიდევ მეტად საგულისხმო, უაღრესად გამორჩეულ ავტორთა – ხორხე ლუის ბორხესისა და ადოლფო ბიოი კასარესის ერთობლივად დაწერილი, ერთ ნიგნად შეკრული ოთხი ნაწარმოები შეემატა.

განსხვავება მთელი თაობა იყო, მაგრამ რამდენიმე უაღრესად საინტერესო ნაწარმოები მაინც ერთობლივად შექმნეს. ეს ლიტერატურული კავშირი, თავისი განუმეორებლობის მიუხედავად, იმდენად ორიგინული გამოდგა, რომ ტექსტის ქსოვილში ერთი ავტორის ნაწილის მეორისგან გარჩევა, ფაქტობრივად, შეუძლებელია, თუმცა კი დაკვირვებული მკითხველის თვალში გარკვეულ განმასხვავებელ ნიშნებს მაინც შეამჩნევს.

მთარგმნელმა ძალზე საინტერესოდ ილაპარაკა ბორხესისა და კასარესის ურთიერთობებზე, მათი ლიტერატურული შემოქმედების ასპექტებზე, სიღრმისეულად გაარჩია ნიგნში შესული ნაწარმოებების სტრუქტურა და თვითმყოფადობა.

როგორც აღვნიშნე, ახალ გამოცემაში ხორხე ლუის ბორხესისა და ადოლფო ბიოი კასარესის ერთობლივად შექმნილი ოთხი ნაწარმოები შევიდა – „ექვსი თავსატეხი დონ ისიდრო პაროდისთვის“, „ორი დაუწინყარი ფანტაზია“, „მოდელი მკვლელობისთვის“ და „მოკლე და უცნაური მოთხრობები“, რომელიც გარკვეული ერთიანი ლიტერატურული სივრცითაა შეკრული. მათი მოკლე დახასიათება, ალბათ, თავად ბორხესის სიტყვებით შეიძლება – მოთხრობის დასაწერად არ არის აუცილებელი, რომ გქონდეს სიუჟეტი, მთავარია, გქონდეს ხედვა.

წინამდებარე მცირე რეცენზია გამოცემის „ალეფის“ მიერ დასტამბული ნიგნების ჩამონათვალით შემთხვევით არ დავინწყე: სიის სიმწირის მიუხედავად, რაც ყველა ახალგაზრდას ნაწარმოებში განუყრელი თანამდევია, დიდად მისასალმებელია უზადო გემოვნება, რომლის წყალობით შერჩეულ ავტორთა ვინაობა უპირობოდ განსაზღვრავს ნაწარმოებთა უმაღლეს სალიტერატურო ხარისხს და – ამაში საყვარელი ვარ დარწმუნებული – მომავალი წარმატებული მოღვაწეობის ჩინებულის საწინდარია.

ოთარ ტურაბალიძე

მეკაბე ნინიძე აპერიკულ სერიულ HOMELAND-ში

მსახიობი მეკაბე ნინიძე პოპულარულ ამერიკულ სერიულ Homeland-ში მონაწილეობს. პირველი არხის ინფორმაციით, მსახიობი სერიალის გადაღებებზე იმყოფება.

ქართველი მსახიობი სერიალის მეშვიდე სეზონის მეცხრე სერია Useful Idiot-ში მონაწილეობს. ამ სერიაში

ჯერჯერობით მეკაბე ნინიძის პერსონაჟის სატელეფონო საუბარი ისმის. მეკაბე ნინიძე რუსი დაზვერვის მაღალჩინოსნის მიროვის როლს ასრულებს და მომდევნო სერიებში მაცურებელი მას სერიალის სხვადასხვა სცენებში იხილავს.

მეცნიერებს ესაუბრნენ სპარტაკ ქოზულია, გურამ გოგიაშვილი

ბასსულ კვირას საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანი აფხაზეთისა და ოსების მიმართ ახალი სამშვიდობო ინიციატივა — „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ გააჟღერა. ოკუპირებულ რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის ყოფის გაუმჯობესებაზე მიმართული საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი, რომელიც რამდენიმე ამოცანას (ე.წ. გამყოფ ხაზებთან ვაჭრობის გაფართოება, საერთო და ინდივიდუალური ბიზნეს-ინიციატივების მხარდაჭერა, საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში უფასო სწავლება, ევროკავშირთან უფიზო მიმოსვლის სიკეთებთან წვდომა, თავისუფალი ვაჭრობა) მოიცავს, პარლამენტს უკვე გადაეგზავნა.

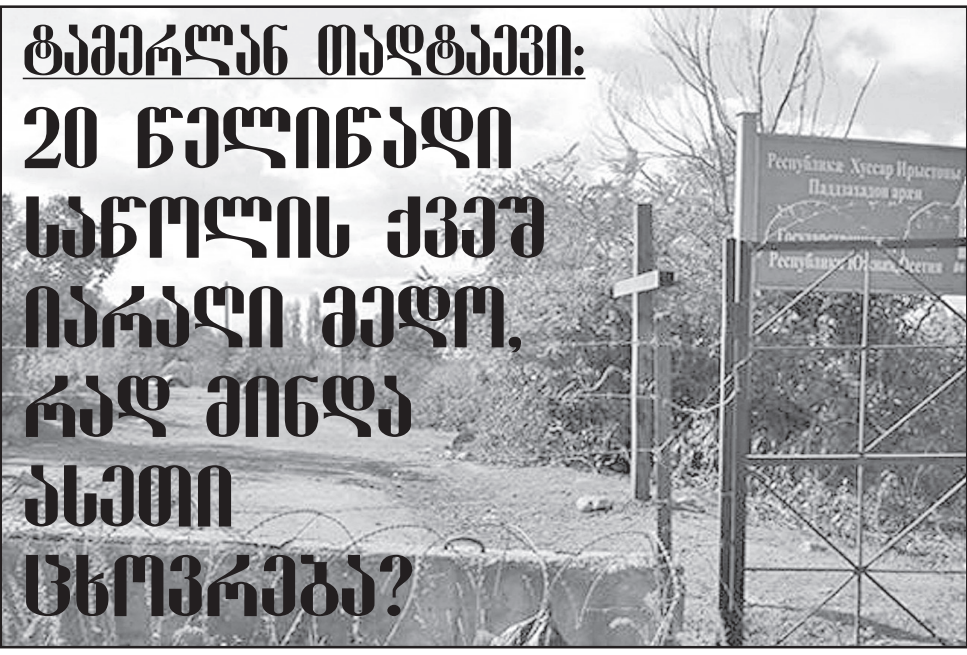
„ეს არის კიდევ ერთი დადასტურება იმისა, რომ მთავრობის მშვიდობიანი პოლიტიკის კურსი გაგრძელდება და, ამავდროულად, ნდობის აღდგენასა და შერიგების პროცესის აქტივიზაციაზე მიმართული ნაბიჯი“, — განმარტა გიორგი კვიციანი.

„ერთი მხრივ, ჩვენ ვიქნებით სრულიად შეურიგებელი ადამიანების, მათი უსაფრთხოებისა და სიცოცხლის წინააღმდეგ გამიზნული ქმედებების მიმართ, ხოლო, მეორეს მხრივ, გადავდგამთ კიდევ უფრო დინამიკურ ნაბიჯებს და შორიშორებულ საზოგადოებებს ნდობის მშენებლობისა და შერიგების მიმართულებით“, — განაცხადა სახელმწიფო მინისტრმა შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში ქეთევან ციხელაშვილმა.

თუმცა უნდა ითქვას, რომ საქართველოს ხელისუფლებას აფხაზეთისა და ოსების მიმართ სამშვიდობო ინიციატივები ადრეც არაერთხელ გაუჟღერებია.

ქეთევან ციხელაშვილის წინამორბედი პაატა ზაქარეიშვილის განცხადებით, ეს წინადადებები ძალიან კარგია, თუმცა მათში სიხალე ნაკლებად და, გარდა ამისა, წარადგენს ფორმის გამო ნაკლებსა-ვარაუდოა, ისინი შედეგიანი აღმოჩნდეს:

„დიდი ხანია, მოდებდა ეს იდეები, ჩემს დროს იდეებზე იყო და ქალბატონმა ციხელაშვილმა მშვენივრად დაასრულა პროცესი. მაგრამ, სამწუხაროდ, როგორც წინა წინადადებებმა არ იმუშავა, ესეც არ იმუშავებს. ვფიქრობ, ერთბაშად მოვკალით ძალიან ბევრი კარგი წინადადება, რადგან ღია პრინციპით არ უნდა ყოფილიყო. ის ფორმა, რომლითაც ეს წინადადებები გაჟღერდა, ანუ „შეფუთვა“, ჩემი აზრით, ძალიან ჰგავდა „ნაციონალური მოძრაობის“ სტილს — საერთაშორისო საზოგადოების თვალში საუკეთესოდ წარმოსაჩენად გადადგმული ნაბიჯს, ანუ ოსებსა და აფხაზებს კი არ ვუზღუნებთ, მხოლოდ ვუზღუნებთ, რას ვთავაზობთ აფხაზებსა და ოსებს. ჩემი მინისტრობის პერიოდში დავიწყეთ ჯანდაცვის პროგრამის განხორციელება. მაშინ ჩვენ არ გავიცხადებია, რომ აფხაზეთისა და ოსებისთვის განსაკუთრებულ პროექტს ვა-

ტაშკენტის თაღთაპი: 20 წლიანი სანოლის ქვეშ იარაღი მადო, რად მინდა ასეთი სსოპრება?

უფარია თუ არა განხორციელება საქართველოს ხელისუფლების ახალ სამშვიდობო ინიციატივებს?

კეთებთ, არადა, ნამდვილად ასე იყო. თავის მოწონების პოლიტიკა არ ყოფილა ჩვენი მხრიდან და ამიტომაც იმუშავა პროგრამამ. რატომ არ იმუშავა ნეიტრალური პასპორტების პროგრამამ? — რადგან მათ ურჩევნიათ, საერთო ქართულ პროექტში იყვნენ ჩართულები, რაც საერთოა საქართველოს ყველა მოქალაქისთვის, ვთქვათ, ჩვეულებრივი ქართული პასპორტი აიღონ, ვიდრე მხოლოდ მათზე გათვლილ პროექტში აღმოჩნდნენ ჩართულები“.

ახალი ინიციატივების უდიდეს ნაწილს კრახს უწინასწარმეტყველებს რუსი პოლიტოლოგი და პუბლიცისტი ანდრეი ეპიფანცევიცი. იგი დარწმუნებულია, რომ დე ფაქტო ხელისუფლება და მასთან ერთად მოსკოვიც მსგავსი ქართული ინიციატივების პრაქტიკულ რეალიზებას უბრალოდ არ დაუშვებენ:

„ქართულმა მხარემ აშკარად არ გაითვალისწინა ისეთი მნიშვნელოვანი მომენტები, როგორცაა ამ ინიციატივების განხორციელების პირობები. თუ ისეთ ადამიანურ პროექტს, როგორიცაა სამედიცინო მომსახურება, სამხრეთ ოსეთის ხელისუფლება კიდევ ეგუებოდა — უბრალოდ არ შეეძლო, არ შეჭვდებოდა, სხვა ინიციატივებთან მიმართებაში მსგავსი დამოკიდებულება ნაკლებად არის მოსალოდნელი. ძნელი წარმოსადგენია, მაგალითად, თბილისის უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული ცხინვალში

დაბრუნდეს და იქ სამსახურში აიყვანონ რომელიმე საბიუჯეტო ორგანიზაციაში და მით უფრო სახელმწიფო სამსახურში, შემოძლია, დავუშვა გარკვეულ პირობებში საზღვრისპირა ვაჭრობის აქტივიზაცია — რაღაც „ერგენი 2“-ის მსგავსი. ამ მხრივ ძვრები შეიძლება, იყოს, თუმცა რამდენად მნიშვნელოვანი — ჯერ კიდევ საკითხავია. აი, რაიმე უფრო სერიოზულს კი, რაიმე ბიზნეს-ინიციატივებს — საქართველოში გარკვეული პროექტების რეალიზებისთვის კრედიტების აღებას, მაგალითად, ძირითად გამოვიცხავ. რაში უნდა გამოიყენოს მწარმემ ეს კრედიტი? ხელისუფლება ხომ ძირითად მონებებს, რომელიც საქართველოში აღებული კრედიტით დაინებდა რაც შეეხება მოსკოვს, რუსეთი ამ ინიციატივებთან მიმართებაში თავის პოზიციას საჯაროდ არ დააფიქსირებს, რადგან მისი მრავალწლიანი ოფიციალური პოზიცია შემდეგში მდგომარეობს: ჩვენ ხელს არ ვუშლით საქართველოს, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ურთიერთობებს, თქვენ ერთმანეთში უნდა მოილაპარაკოთ, ჩვენ კი მზად ვართ, ნებისმიერი ვარიანტი განვიხილოთ. თუმცა ოფიციალურ დონეზე, ვფიქრობ, იქნება მოლაპარაკება ამ რესპუბლიკების ხელმძღვანელებთან, ეს ინიციატივები უკუაგდონ და ყოველმხრივ შეენიშნაღმდეგონ მათ რეალიზებას, გარდა ზოგიერთი შუამდგომლობისა, რომელიც დაეხმარება“.

ლი მომენტისა, როგორცაა, მაგალითად, უფასო მკურნალობა“.

მართლაც, დე ფაქტო ხელისუფლებმა ერთმანეთის მიყოლებით იქნარეს, განეცხადებინათ, რომ ოფიციალური თბილისის სამშვიდობო პოლიტიკის არსებობა, რომ ახალი ინიციატივები სხვა არაფერია, თუ არა საერთაშორისო საზოგადოების წინაშე კეკლუტობა და რომ არც აფხაზეთი, არც ე.წ. „სამხრეთ ოსეთი“ მორიგ „სატყუარას“ არ წამოეგებინან.

აი, ოსურ და აფხაზურ საზოგადოებებში კი თბილისის ინიციატივებთან დაკავშირებით აზრთა სხვადასხვაობაა. ოსი მწერალი ტაშკენტის თაღთაპი ახალ ქართულ პროექტს მიესალმება, თუმცა თვლის, რომ შიშისა და უნდობლობის გამო ოსები უახლოესი წლების განმავლობაში თბილისის მსგავსი ინიციატივების მიღებას ვერ შეძლებენ:

„ძალზე საინტერესო ინიციატივებია. პირადად ჩემთვის მართლაც საინტერესოა. მახარებს, რომ საქართველოში რაღაც ცვლილებები ხდება, რაღაც პროცესები მიდის, რომ საქართველოს მსგავსი სამშვიდობო წინადადებები შემოაქვს. მაგრამ მუდმივად მეფიქრება, ხომ არ წარმოიშობა ამ ფონზე ახალი გამსახურდია ან სააკაშვილი? ჩვენ ხომ უკვე ყველაფერი გავიარეთ — კარგიც, ცუდიც და ყოველ ჯერზე ყველაფერი რატომღაც ცუდად მთავრდებოდა. ქართველებმა ოსების სისხლი შეაშინეს, გესმით? 20 წლის განმავლობაში სანოლის ქვეშ იარაღი მდო. რად მინდა ასეთი ცხოვრება? და მთელი ამ წლის განმავლობაში გვესმოდა, „მშვიდობა და მეგობრობაო“, სანამ ერთხელ სოციალური დაგვიწყეს... ამან რომ გაგვიაროს, დროა საჭირო. ვფიქრობ, უახლოეს ხანებში მაინც ოსები არანაირ ქართულ წინადადებებს არ მიიღებენ“.

რიგითი ცხინვალელების უმრავლესობის აზრით, ეს ინიციატივები უფრო მეტად ახალგორელებზეა გათვლილი, რომლებიც, ვინაიდან ოსურის გარდა, ქართული პასპორტიც აქვთ, თავისუფლად გადადიან საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე, სწავლობენ საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში ისე, რომ ამის გამო არავინ კიცხავთ, თავისუფლად შეუძლიათ, აიღონ კრედიტი ბიზნესის განვითარებისთვის და ახლაც გახსნილი აქვთ გზა ევროპისკენ.

ბევრი რიგითი აფხაზისთვის კი თბილისის ახალი ინიციატივები სრულიად მისაღებია, რაზეც აფხაზური ინტერნეტ-გოგონების მომხმარებელთა კომენტარები მეტყველებს.

ბაზილიარბუს თუ არა საქართველოს ხელისუფლების ინიციატივების ეს პაპატი წინამორბედთა ბედს, დრო გვიჩვენებს.

„აქცენტი“

500-მდე პასიენტიანი მონაპოვნი

ჯანდაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის ინფორმაციით, სირიის ქალაქ დუმაში მომწამლავი ნივთიერების ზემოქმედების სიმპტომებით ექიმებს 500-მდე ადამიანი მიმართა. ორგანიზაციას ინფორმაცია ადგილობრივმა პარტიზონებმა მიანიჭეს.

საერთაშორისო ორგანიზაცია სირიის ქალაქ დუმაში წვდომას ითხოვს, რათა გადაამოწმოს ინფორმაცია რა სახის ქიმიური იარაღი იყო გამოყენებული. ორგანიზაციის ცნობით, 70 ადამიანი, რომლებიც სარდაფში იყვნენ, დაიღუპნენ. 43 მათგანს ძლიერი ტოქსიკური ნივთიერებით ზემოქმედების სიმპტომები ჰქონდათ.

ტრამპი რუსეთს მოუწოდებს, აპერიკული რაკეტების ჩამოსაგდებად მოემზადოს ჩამოსაგდებად მოემზადოს

ტრამპი რუსეთს მოუწოდებს, სირიის დასაბოლოებად გაშვებული ამერიკული რაკეტების ჩამოსაგდებად მოემზადოს, ამის შესახებ შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა Twitter-ის საკუთარ გვერდზე დაწერა.

„რუსეთი პირობას იძლევა, რომ სირიისკენ გაშვებულ ყველა რაკეტას ჩამოაგდება. რუსეთი გაემზადე, იმითომ

რომ ისინი მოფრინდებიან — კარგები, ახლები, ჭკვიანები! თქვენ გაზით მკვლელები მხეცების პარტიზონები არ უნდა იყოთ, რომლებიც კლავენ ხალხს და ამით სიამოვნებას იღებენ.“

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალური წარმომადგენელი აშშ-ის პრეზიდენტის განცხადებას ეხმაურება — „ჭკვიანი“ რაკეტები ტერორისტების მიმართულებით უნდა მიფრინავდნენ და არა კანონიერი მთავრობის წინააღმდეგ, რომელიც რამდენიმე წელია, საერთაშორისო ტერორიზმს ებრძვის საკუთარ ტერიტორიაზე“, — აცხადებს მარია ზახაროვა.

გერმანია სასაზღვრო კონტროლს აპირებს

— გერმანია გააგრძელებს სასაზღვრო კონტროლის რეჟიმს, პირველ რიგში ავსტრიის საზღვრებთან უსაფრთხოების მიზნით, — განაცხადა გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა გუშინ მინისტრთა კაბინეტის გასვლით სხდ-

ომაზე. „ჩვენ ასევე განვიხილეთ სასაზღვრო კონტროლის რეჟიმის მორიგი გაგრძელება. პირველ რიგში, ავსტრიის საზღვარზე, უსაფრთხოების მიზნით და ამ მიმართულებით შესაბამის დავალებას ბრიუსელს წარვუდგენთ“, — განაცხადა მერკელმა.

ალჟირში აპიაკატასტროფის დაღუპულთა რიცხვი იზრდება

ალჟირის ჩრდილოეთით სამხედრო თვითმფრინავის კატასტროფის ადგილზე 247 ცხედარი ნაპოვნია, ინფორმაციას ალჟირელ სამხედროებზე დაყრდნობით ადგილობრი-

ვი მედია ავრცელებს. ალჟირის საჰაერო ძალების თვითმფრინავი ილ-76 აფრენიდან რამდენიმე წუთში ჩამოვარდა. გავრცელდა ინფორმაცია, რომ მასში 250 სამხედრო იყო. წინასწარი ვერსიით, კატასტროფის მიზეზად ტექნიკური გაუმართაობა სხედება.

ჩოგბურთი

მოგებით დაიწყო

საძარტიველს საუკეთესო ჩოგბურთელი ნიკოლოზ ბასილაშვილი მაროკოში გრუნტზე მიმდინარე მარაკეშის საერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობს.

მან ძარტიველი ბადის სასტარტო შეხვედრაში იტალიელი მარე ბერეტინი 7:6, 6:4 დაამარცხა. მატჩი საათსა და 36 წუთს გაგრძელდა. სადებიუტო სეტის ტაი-ბრეიკზე ჩვენებურმა მეტოქეს იოლად 7:2 აჯობა, მეორე პარტიაში კი 4:4-ზე გადაწყვეტი ბრეიკი შეასრულა. ნიკოლოზს 2 ეისი ჰქონდა და პირველი ჩანოდებიდან ქულების 79%-ს იგებდა, რაც ნორმალური შედეგია.

1/8-ფინალში ბასილაშვილი გერმანელ ფილიპ კოლშრაიბერსა და „უაილდ ქარდის“ მქონე მასპინძელ ლამინე ოუაჰაბს შორის გამარჯვებულს შეხვდება.

ტურნირის საპრიზო ფონდი ნახევარი მილიონი ამერიკული დოლარია. **ანაწარ ბიორგაპი**

თანამშრომლობა

„ბასკონიას“ კემპი - უკვე მეოთხედ

საძარტიველს კალათბურთის ეროვნული ფედერაციისა და „ბასკონიას“ თანამშრომლობა გრძელდება. მასპინძელთა და ესპანური საკლუბო გრანდის საერთო პროექტის ფარგლებში თბილისში მორიგი კემპი დაიწყო, რომლის მიზანიც პერსპექტიულ ქართველ მოთამაშეთა გამოვლენაა.

„ბასკონიას“ კემპი უკვე მეოთხედ ტარდება. პირველად ის 2015 წელს „დინამოს“ სანვრთელ ბაზაზე გაიმართა და მასში 180-მა მოზარდმა მიიღო მონაწილეობა. წლებიდან კემპში 160 ბავშვი გამოიცდებდა, რომელთა ასაკიც 12-16 წლებში მერყეობს. ვარჯიშებს „ბასკონიას“ სპეციალისტები უძღვებიან, რომლებსაც დახმარებას უწევენ და ამით მდიდარ გამოცდილებას იღებენ ახალგაზრდა ქართველი მწვრთნელები - ირაკლი ძიძიგური, მიხეილ ბერიშვილი, ჯაბა ბაქრაძე, ნიკა ცინცაძე და დავით მუმლაძე.

„ბასკონიას“ კემპი ვერის ბალის საკალათბურთო კომპლექსში ეწყობა და ვარჯიშები ორივე დარბაზში ერთდროულად მიმდინარეობს. ბასკი მწვრთნელები ქართველ ახალგაზრდებს დიდას და დღის მეორე ნახევარში ავარჯიშებენ.

ბენ. პირველ ეტაპზე კემპში მონაწილეობას იღებენ 15-16 წლის კალათბურთელები, შემდეგ კი ასპარეზი 12-14 წლის მოზარდებს დაეთმობათ.

როგორც დასაწყისში ვთქვით, კემპის მიზანი პერსპექტიული მომავალი თაობის გამოვლენაა, რომლებსაც უფრო მაღალ ეტაპზე ასვლისა და განვითარების უნიკალური შესაძლებლობა ეძლევათ. ესპანელი მწვრთნელები შეარჩევნენ 16 ჭაბუკს, რომლებიც ივლისის თვეში ქალაქ ვიტორია-გასტიესში, „ბასკონიას“ ბაზაზე დაგეგმილ გენერალურ კემპში გაემგზავრებიან. ვიტორიულ კემპში ქართველებთან ერთად იქნებიან ის მოზარდებიც, რომლებიც „ბასკონიას“ მიერ სხვადასხვა ქვეყნებში ჩატარებულ თბილისის ანალოგიურ კემპებზე შეირჩევა. სწორედ ბასკურ კემპზე დასახელებებიან ის მოთამაშეები, რომლებსაც „ბასკონია“ კონტრაქტს გაუფორმებს და მომავალი სრულყოფა-განვითარებისთვის საკუთარ კლუბში დაიტოვებს.

„ბასკონიას“ თბილისური კემპი 9 აპრილს დაიწყო და 14 აპრილამდე გაგრძელდება.

ვიტალი ჯაფარიძე

ფეხბურთი

გგლური რეპანში

1984 წელს მარადიულ ქალაქში საფეხბურთო ტრადიციები მოხდა - „რომა“ მშობლიურ „ოლიმპიკოზე“ ჩემპიონთა თასის ფინალში „ლივერპულთან“ პენალტების სერიაში დამარცხდა (ძირითადი დრო - 1:1 გოლები. პრეტო, ნილი). მაშინ მასპინძელთა მისიურით ფალკო, ბერგრენი და გრაციანი ბრწყინვდნენ, მაგრამ ტიტულის მოსაპოვებლად ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა.

მას შემდეგ, რომ იტყვიან, ბევრმა წყალმა ჩაიარა, ლეგენდარულმა ფრანჩესკო ტოტიმ აპენინებზე მთელი ეპოქა შექმნა, თუმცა, ევროპულ საკლუბო ოლიმპს „მგლები“ ისე აღარ მოახლოვებია.

ზომ გსმენიათ - მოთმინებითა შენითაო. და აი, ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ იტალიური გრანდი ელიტურ კვარტეტში დამკვიდრდა და, ვინ იცის, იქნებ ეუსებო დი ფრანჩესკოს თავკაცობით აიხდინოს ძველი ოცნება.

„რომა“ - „ბარსელონა“ 3:0 (პირველი მატჩი 1:4)

გოლები: ჯეკო, დე როსი (პენალტი), მანოლასი.

წარმატებასაც ზომ გააჩნია. მოგეხსენებათ, კატალონიელები ესპანურ ლალიგაში მიმდინარე სეზონში ჯერაც დაუმარცხებელი არიან, თანაც ერნესტო ვალვერდემ დაცვის თამაში დააბალანსა, რაც აქამდე ნოუ კამპის ბინადართა აქილევსის ქუსლად მიიჩნეოდა. ყოველ შემთხვევაში, ასე გვეგონა, მაგრამ თურმე ვცდებოდით. სხვაგვარად ძნელია შეაფასო საპასუხო რაუნდში განვითარებული მოვლენები. დაიხ, ურემი სწორედ იმ დროს გადაბრუნდა, როცა არავინ ელოდა.

სიმბოლურია გოლების ავტორთა ვინაობაც - როგორც იცით, ბოსნიელმა ბომბარდირმა სტუმრადაც გაიტანა გოლი, ხოლო მისმა პარტნიორებმა საკუთარი კარი დალაშქრეს.

არადა, თუ ობიექტურად მივუდგებით საკითხს, მთლად სენსაციადაც ვერ მოვნათლავთ იმ დრამას, რაც სამშაბათსალამოს დატრიალდა - ალბათ, გულშემატკივარს ემახსოვრება, რომ სწორედ „რომაში“ მიაყენა საბედისწერო ჩხვლეტა „სერია - ა“-ს ყოფილ ლიდერ „ნაპოლის“ გასვლაზე - 4:2, რის შემდეგაც ისევ „იუვენტუსი“ დანიშნულდა.

„სიტი“ - „ლივერპული“ 1:2 (პირველი მატჩი 0:3)

გოლები: ყესუსი; სალაჰი, ფორმინო. იურგენ კლოპმა წლეულს უკვე მესამედ მოუგო ტაქტიკური დუელი მანამდე წაუგებელ ხოსეპ გვარდიოლას და დაასამარა სასწაულებრივი რევანშის მოლოდინში მყოფი ქალაქელების ქომაგთა იმედები.

სხვათა შორის, მერსისაიდელთა ეგვიპტელმა ჯოკერმა სალაჰმა „იტიჰადზე“ ივაჟუკაცა და პირადი მონაგარი 8 გატანილ ბურთამდე გაზარდა.

გიორგი შოთაძე

რაგბი

ბერმანი-პორტუგალია გადაიდო

ბერმანიისა და პორტუგალიის ნაკრებთა შეხვედრა, რომელსაც 2019 წლის რაგბი ევროპის ჩემპიონატის მეექვსე მონაწილე უნდა გამოეყვინა, 28 აპრილს აღარ გაიმართება.

ამის მიზეზი ბელგია-ესპანეთის სკანდალური მატჩია. მსოფლიო რაგბის რეკომენდაციით, ეს თამაში ხელმოკრედ უნდა ჩატარდეს. გარდა ამისა, საერთაშორისო საბჭო განიხილავს ბელგიელი და რუმინელი ლეგიონერი მოთამაშეების

საქმეს და თუ გაირკვა, რომ რომელიმე მათგანის ნატურალიზება წესების დარღვევით მოხდა, სანქციები გატარდება.

მოკლედ, კარპატელი რეფერის ვლად იორდანესკუს ქმედებებმა დიდი თავსატეხი გააჩინა და, შესაძლოა, ამის გამო ბევრი რამ თავდაყირა დადგეს, მათ შორის ივნისის ტესტ-ბრძოლების განრიგიც, ოღონდ ეს საქართველოს ნაკრებს არ შეეხება.

კოზა კოზახიძე

ინტერნეტიდან

მიკელა ბადნიერია

პატალონის „ბარსელონასთან“ სასწაულებრივი გამარჯვება „რომას“ სხვა მრავალ ქომაგთან ერთად ნამეტანი გაუხარდა იტალიელ მოდელს მიკელა კვადროჩეს, რომელიც ამ გუნდის თავგადაკლული გულშემატკივარი გახლავთ და დი ფრანჩესკოს შეგარდების მას ბოლომდე სჯეროდა.

იგი „მგლების“ ყოფილი მობურთალის ალბერტო აკვილანის მეუღლეა და ეს კლუბი სენიორა მიკელამ ჯერ კიდევ მაშინ შეიყვარა და შეიტკბო, როდესაც წითელი მისიური მის მეუღლეს მოსავდა. შეგახსენებთ, რომ ეს ის დროა, როდესაც რომაელებს ჩემპიონთა ლიგაზე გასვლაც კი საოცნებოდ ჰქონდათ ქცეული.

მიკელა კვადროჩე აპენინებზე ერთ-ერთი ცნობილი და წარმატებული მოდელია. მხო-

ლოდ ის ფაქტი რად ღირს, რომ მილანის ფეშენ-ვიკზე შარშან სწორედ მან გახსნა დასკვნითი ღონისძიება. რომაელთა ამ წარმატებების შემდეგ ღონისძიებების გახსნა თქვენ მომავალში უნდა ნახოთ...

როსტომ რაჭველიშვილი

თბილისიდან რუსთაველაში მეტროთი თუ ტრამვაით?

საბჭოთა პერიოდიდან მოყოლებული, მგზავრთა განუხრელად მზარდი ნაკადის გამო, ტრანსპორტის სფეროს სპეციალისტები პერიოდულად ანახლებენ მსჯელობას იმაზე, თუ რა სახის ტრანსპორტით უნდა დაუკავშირდნენ ერთმანეთს რუსთაველი და თბილისი – რკინიგზით, მეტროპოლიტენით თუ ტრამვაის სახით.

ჯერ კიდევ 1989 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტი „თბილისის ეკონომიკურ-გეოგრაფიულ გამოკვლევაში“ წერდა, რომ რუსთაველის სამრეწველო ზრდასა და შრომითი რესურსებით მისი სამრეწველო სარემონტის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით შეიძლება შეიქმნას საჭიროება მონორელსიანი გზის მშენებლობისა რუსთაველა და თბილისს შორის. ასეთი რკინიგზის მშენებლობის წინასწარი მონახაზიც კი იქნა შედგენილი, რომლის მიხედვითაც რკინიგზას მდინარე მტკვრის ხეობის გასწვრივ სამი სადგური ექნებოდა: თბილისში (ბარათაშვილის ხიდთან), აეროპორტში და რუსთაველაში მეტალურგიული ქარხნის მახლობლად.

ტენის სადგურები მინისზედა იყოს, რაც მისი მშენებლობის ეკონომიურობას განაპირობებს.“ უნდა ითქვას, რომ თბილისისა და რუსთაველის სარკინიგზო ტრანსპორტით დაკავშირების იდეა არ ჩამარხულა საბჭოთა ნანგრევებში. თბილისის მერი-აში რადიო „თავისუფლებას“ განუცხადეს, რომ, მართალია, ამ ეტაპზე არ არსებობს არანაირი პროექტი, მაგრამ მერია აპირებს კვლევის ჩატარებას ახალი სატრანსპორტო კავშირის მშენებლობის აუცილებლობის თაობაზე.

„გვეგმავთ კვლევის ჩატარებას, რათა განისაზღვროს, შესაძლებელია თუ არა მსგავსი პროექტის განხორციელება. კვლევა აუცილებლად ჩატარდება“, – უთხრა რადიო „თავისუფლებას“ მანანა თოქმაჯიშვილმა, თბილისის მერიის მედიასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსმა.

თბილისისა და რუსთაველის მიწისზედა მეტროს ან ტრამვაის საშუალებით დაკავშირების იდეას მხარს უჭერდა თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობა დავით ნარმანიას მერობის დროს. თბილისის ტრანსპორტის საქალაქო სამსახურის ყოფილი

შემადგენლობა.

„თუ ეს შემადგენლობა იქნება ტრამვაი სპეციალური ვაგონებით, რომლებიც იმობილიზირებენ როგორც სარკინიგზო, ასევე ქალაქის ტრამვაის ლინდაგზე, მაშინ სავსებით მისაღებია. ადამიანები მიიღებენ ქალაქის ცენტრალური ნაწილიდან რუსთაველაში და მცხეთაში მოხვედრის საშუალებას სწრაფი და ეკოლოგიური ტრანსპორტით. მაგალითად გამოდგება ქალაქ კარლსრუეს გამოცდილება გერმანიაში, სადაც ე.წ. ტრამვაი-მატარებლები მოძრაობენ. ასეთ მატარებელს შეუძლია ქალაქში მოძრაობა (თუ იქნება ტრამვაის შესაბამისი ქსელი) და შემდეგ რკინიგზის ლინდაგზე გადასვლა“, უთხრა გიორგი ბაბუნაშვილმა რადიო „თავისუფლებას“.

ვიტარება ბევრად გართულდება, თუკი არჩევანი თბილისის მეტროპოლიტენის დაგრძელებაზე გაკეთდება, რადგანაც მეტროპოლიტენი და რკინიგზა, განსხვავებული ელექტრომომარაგების, სიგნალიზაციისა და სრულებით არათავსებადია ერთმანეთთან. გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია ისიც, რომ მეტრო გათვლილია სწრაფად და მაღალი ინტენსივობის მგზავრთ-ნაკადებზე, ხშირ გაჩერებებზე.

დიდუბუში ამის მოწყობა ადვილია, რადგანაც მინის ზემოთაა მეტროს ხაზი. სამგორში სადგურის სიღრმეც არაა დიდი. შესაბამისად, საერთო პლატფორმის მოწყობა აქაც შესაძლებელია...

„ურბანული ლაბორატორიის“ რეკომენდაციით, თბილისი-რუსთაველის ხაზი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შეუერთდეს მეტროს ხაზს, თუმცა მეტროს სადგურებთან (სამგორსა და დიდუბესთან) აუცილებლად უნდა ჰქონდეს საერთო პლატფორმები (ორი ხაზი, მაგრამ ერთი პლატფორმა), რათა მგზავრები იოლად გადასდნენ მატარებლიდან მეტროს ვაგონში და პირიქით.

„დიდუბუში ამის მოწყობა ადვილია, რადგანაც მინის ზემოთაა მეტროს ხაზი. სამგორში სადგურის სიღრმეც არაა დიდი. შესაბამისად, საერთო პლატფორმის მოწყობა აქაც შესაძლებელია“, – ამბობს გიორგი ბაბუნაშვილი, რომლის თქმითაც, ყველა უნდა შეეგუოს იმას, რომ პროექტი, განხორციელების შემთხვევაში, ვერ იქნება რენტაბელური:

„რენტაბელურობა გამოირიცხულია, მაგრამ, პროექტის განხორციელების შემთხვევაში, საზოგადოება მიიღებს სხვა სახის სარგებელს: დაზოგავს დროს, იმგზავრებს უსაფრთხოდ, მიიღებს ნაკლებ სტრესს, კომფორტულად იმგზავრებს სამსახურში მისვლამდე, რაც აამაღლებს მის პროდუქტიულობას, შეამცირებს ნავთობპროდუქტების მოხმარებას, რითაც ნაკლებ ზიანს მიაყენებს გარემოს და სხვა“.

არაოფიციალური ინფორმაციით, ყოველდღიურად რუსთაველიდან თბილისში და უკან 20 ათასამდე ადამიანი გადაადგილდება, მგზავრთა ამ ნაკადს კი ძირითადად სამარშრუტო მიკროავტობუსები (300-მდე) ემსახურებიან. მგზავრობა დაკავშირებულია დიდ დისკომფორტთან და, ხშირ შემთხვევაში, სასიკვდილო რისკთან.

ჯივში რახვიაშვილი

სალიანდაგო ხაზი რუსთაველის მახლობლად მდებარე სოფელ ყარაჯალამდე ჩადის და იქიდან ძალიან პატარა მონაკვეთია, რომლის დაკავშირება რუსთაველთან ერთი ხიდი შეიძლება და მინისზედა მეტრო ან ტრამვაი თბილისიდან რუსთაველამდე ჩავა. სატრანსპორტო ჰაბი შესაძლებელია „სამგორის“ მეტროსთან გაკეთდეს...

გზის სიგრძე უნდა ყოფილიყო 32 კილომეტრი, მონორელსიანი ვაგონის მოძრაობის მაქსიმალური სიჩქარე – 120 კმ საათში. შესაბამისად, თბილისი-რუსთაველის გზა დაიფარებოდა 15-16 წუთში. სპეციალისტები იმედოვნებდნენ, რომ გზის გაყვანის შემთხვევაში საგარეუბნო მგზავრთნაკადების დიდი ნაწილი გადაინაცვლებდა მონორელსურ რკინიგზაზე.

თბილისის 1989 წლის ეკონომიკურ-გეოგრაფიულ გამოკვლევაში საუბარია ასევე ორი ქალაქის დამაკავშირებელი მეტროპოლიტენის ხაზის მშენებლობის შესაძლებლობის შესახებ:

„მომავალში გამორიცხული არ არის თბილისსა და რუსთაველს შორის (ტერიტორიული დაახლოების ამჟამად არსებული ტენდენციის გამო) მეტროპოლიტენის ხაზის მშენებლობაც. შესაძლებელია ამ ორი ქალაქის საგარეუბნო ზონაში მეტროპოლი-

უფროსი მამუკა მუმლაძე, ამბობდა, რომ, თბილისის შემოვლითი რკინიგზის პროექტის განხორციელების შემთხვევაში, რუსთაველამდე მინისზედა მეტროს ან ტრამვაის მშენებლობას დედაქალაქის განვითარების გენგეგმა ითვალისწინებდა.

„სალიანდაგო ხაზი რუსთაველის მახლობლად მდებარე სოფელ ყარაჯალამდე ჩადის და იქიდან ძალიან პატარა მონაკვეთია, რომლის დაკავშირება რუსთაველთან ერთი ხიდი შეიძლება და მინისზედა მეტრო ან ტრამვაი თბილისიდან რუსთაველამდე ჩავა. სატრანსპორტო ჰაბი შესაძლებელია „სამგორის“ მეტროსთან გაკეთდეს. აქ მგზავრი ამოვა მეტროდან და შესაძლებლობა ექნება, ჩქაროსნული მინისზედა ტრანსპორტით რუსთაველამდე წავიდეს“, – ასე ესახებოდა პროექტის განხორციელება თბილისის ტრანსპორტის საქალაქო სამსახურის ყოფილ უფროსს მამუკა მუმლაძეს.

რუსთაველისა და თბილისის დაკავშირება სწრაფი სარელსო ტრანსპორტით მისაღებად მიაჩნია „ურბანული ლაბორატორიის“ ხელმძღვანელი გიორგი ბაბუნაშვილს, რომლის თქმითაც, მაქსიმალურად ეფექტიანი იქნება, თუ პროექტის განხორციელებისას გამოყენებული იქნება არსებული რკინიგზის ლინდაგები და მასზე მოძრავი მსუბუქი

სანთელი

საქართველო ემშვიდობება ერის საყვარელ შვილს, ქართული კინოს ვარსკვლავს, სახალხო არტისტს, თბილისის საპატიო მოქალაქეს, ქალბატონ

ლეილა აბაშიძეს

საქართველოს კულტურის ფონდი და მისი პრეზიდენტი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ქალბატონი ლეილას გარდაცვალების გამო, უსამძიმრებს ოჯახს, ახლობლებსა და სრულიად საქართველოს.

მეუღლე ნარგიზა, შვილები ზვიადი, ალუდა, რძლები თეა, თეა, შვილიშვილები თამაზი, მარიამი, ნინი, ლიზი, შვილთაშვილი დანიელი იუნყებთან, რომ გარდაიცვალა

თამაზ ტრიფონის ქა გუბელაქა

პანაშვიდი 12, 13 IV, გამოსვენება 14 IV, 14 სთ. ბინიდან ქაჭკაჭავაძის პრ. №26.

ვიტალი ხაზარაძე, ნოდარ სანიკიძე, მალხაზ ლომიძე გულისტკივილით იუნყებთან მეგობრის, ღირსეული პიროვნების

თამაზ ტრიფონის ქა გუბელაქის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ ოჯახსა და ახლობლებს.

ბუტა რობაქიძის მკვლელობის დროს გაღალატებული ვიდეორეგისტრირებული მონტაჟი

თბილისის საქალაქო სასამართლოში ბუტა რობაქიძის მკვლელობის საქმეზე შსს-ს ყოფილი მაღალჩინოსნების მხრიდან სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებაში ბრალდებულების სასამართლო პროცესზე ვიდეორეგისტრირებული მონტაჟი წესითაა მიღებული.

ცნობისთვის, აღნიშნულ საქმეზე 6 პირი: გურამ დონაძე, ზაზა ბაქრაძე, ზურაბ მიქაძე, ლევან გვაზავა, ირაკლი ფირცხალავა და დავით იაშვილი არიან ბრალდებული. ერთ-ერთი ბრალდებული, კრიმინალური პოლიციის ყოფილი უფროსი ზაზა ბაქრაძე, რომელიც თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში 28 თებერვალს დააკავეს, 30 მარტს, 5 000-ლარიანი გირაოს სანაცვლოდ სხდომათა დარბაზიდან გაათავისუფლეს.

„პიჯაკების საქმეზე“ სააკაშვილს ბიუჯეტიდან 9 მილიონი ლარის გაფლანგვას ელაპარაკებიან

„აუდიტის სამსახურის თანამშრომლის ჩვენებით სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის მიერ თანხები არამიზნობრივად იხარჯებოდა და ის შეუსაბამო იყო საქართველოს კანონმდებლობასთან“, – განაცხადა ე.წ. პიჯაკების საქმის პროკურორმა ქეთევან ჩაჩავამ.

გუშინდელ პროცესზე აუდიტის სამსახურის თანამშრომელი დაიკითხა.

„სასამართლო სხდომაზე დაიკითხა აუდიტის სამსახურის თანამშრომელი. შესწავლილ იქნა სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის 2009-2013 წლის ხარჯების მიზნობრიობა. მისი დასკვნით სახელმწიფო სპეციალური დაცვის სამსახურის უფროსის თეიმურაზ ჯანაშიას და საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის მიერ 9 მილიონ ლარზე მეტი ოდენობის თანხა არამიზნობრივადაა განყვანილი.“

მათ მიერ უკანონოდ, საქართველოს კანონმდებლობის უხეში დარღვევით ხდებოდა ხარჯების განევა პირადი კომფორტისათვის, ტრანსპორტის, სასტუმრო მომსახურების, სამგზავრო ბილეთებისთვის, რომელიც გაინეოდა არა მხოლოდ საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის პირადი კომფორტისათვის არამედ, მისი სტუმრებისათვის, ასევე სხვადასხვა ფიზიკური პირებისათვის. ჯამში აღნიშნული თანხა 9 მილიონ ლარზე მეტს შეადგენს. ფინანსისტების დასკვნის თანახმად, ხარჯები საბიუჯეტო კოდექსს არ შეესაბამებოდა“, – განაცხადა ჩაჩავამ.

ცნობისთვის: მიხეილ სააკაშვილსა და თეიმურაზ ჯანაშიას სახელმწიფო ბრალდება საბიუჯეტო თანხების დიდი ოდენობით ჯგუფურად გაფლანგვას ედავება.

მოულოდნელი რაკურსით!

იბერიული ერთობა

ეს ბიჭები რომ ყოფილიყვნენ უცხოელები, ალბათ მთელი მსოფლიო გაიგებდა, რომ უცხოელებმა ქუთაისში ბოტანიკური ბაღის მიმდებარე ტერიტორია დააღაგეს! გარკვეული ხნის შემდეგ ამ ადგილზე და ინფექციურ საავადმყოფოს ტერიტორიაც დაასუფთავეს, შემდეგ სხვა ქუჩებს გაუყვნენ და მათივე თანამემამულეების მიერ დაყრილი ნაგავი, სავარდო და სამაისო ქუთაისის რომ ამხინჯებდა, ახიკეს და ადგილი მიუჩინეს!

ნი ამსხვრევენ ტელევიზიების და ლიბერასტების შეკონინებულ სტერეოტიპებს, რომლის მიხედვითაც: ქართველი მხოლოდ ანაგვიანებს, ქართველი მხოლოდ ურტყამს, ქართველი მხოლოდ ჩაგრაგვს!!! ამ ბიჭების დანაშაული მხოლოდ ისაა, რომ ისინი უცხოელები არ არიან! მაგრამ მათ უარესი დანაშაული აქვთ ამ სისტემის წინაშე, ისინი არც გეები არიან! მეტიც, გვარში ფერადკანინიც არ ყოლიათ ვინმე! და ბოლოს ყველაზე საშინელი დანაშაული: ისინი ქართველები არიან! მარად იქართველეთ ბიჭებო! ზვიად ბარბაქაძე

სისუფთავეზე ზრუნვა

ნაზვის პრობლემა ბევრ ქვეყანაში არსებობს, თუმცა კი ყველგან მას თავისებურად, ეროვნული ხასიათის თვისებებიდან გამომდინარე, უდგებიან.

მაგალითად, გერმანიაში ნაგავს ასე უბრალოდ, როგორც ამას ჩვენ ვაკეთებთ, ვერ გადააგდებთ. ყველაფერი, რის მოცილებაც მოგინდებოდა, კატეგორიებით უნდა დაიყოს და სხვადასხვა პარკში ჩაიყაროს. ვთქვათ, იოგურტის ერთი ჭიქა სამ ნაწილად იყოფა — ესენია ქალაქის ეტიკეტი, ვერცხლის ქალაქის ხუფი და თავად პლასტიკის ჭიქა. თანაც კარგი იქნება, თუკი ვიდრე გადააგდებდეთ, ყველაფერი ეს გარეცხოთ!

საგულისხმო წერილმანი ისაა, რომ როცა პლასტიკის ბოთლით წვენს ან წყალს ყიდულობთ, ბოთლის ფულს ცალკე იხდით, რომლის მერე ჩაბარება 25 ცენტად შეგიძლიათ. ასეთი ეკონომია სულაც არ არის სათაკილო, იქ ბოთლებს სავსებით შექმლებული ხალხიც კი აბარებს.

კიდევ ერთი დამახასიათებელი ნიშანი ისაა, რომ ქუჩაში თავისი ძაღლის სკორს ყველა თავისით იღებს, პარკებში საგანგებო პაკეტებიანი ყუთები კი დია, რომლებშიც ცხოველის მოსაქმებულის ჩაღება, ან ურნაში გადაგდება შესაძლებელია.

ჩემო ფისუნია...

პატა — დიდად დამოუკიდებელი, თავნება ცხოველია, თუკი პატრონი ხასიათზეა (და რაც მთავარია, თავადაც თუ „კარგ გუნებაზეა“), ეთამაშება, თუ არა და მაინც დამაინც თავს არ შეანწყენს. ამის მიუხედავად, სახლში კატის ყოლა ადამიანისთვის დიდად სასარგებლოა.

შოტლანდიელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ კატის პატრონებში ინფარქტის საფრთხე 20 პროცენტით ნაკლებია, რის მიზეზიც ცხოველთა კრუტუნია. მკვლევარებმა აღმოაჩინეს, რომ კრუტუნის ბგერითი რხევები ბენდინერების პორმონის — სეროტონინის გამომუშავებას უწყობს ხელს და რაც უფრო ხშირად იკრუტუნებს ფისუნია, მით უფრო დამზვიდებული გექნებათ ნერვები და უკეთეს ხასიათზეც იქნებით.

გარდა ამისა, კატებს უარყოფითი ენერჯის შთანქმის უნიკალურ თვისებას მიაწერენ და სწორედ ამ თვისების გამო იყვნენ ისინი უწინ ხელმწიფეთა და ქურუმთა თანმხლებნი. მიჩნეული იყო, რომ ისინი ავსულებსაც აფრთხობდნენ.

ფრთხილად, მძღოლებო!

აპაკი წარმართის გამზირზე სატვირთო ავტომობილიდან რამდენიმე ასეული ზეთის ბოთლი გადმოცვივდა. თვითმხილველის თქმით, სატვირთო მანქანა მოსახვევში სწრაფად შევიდა. არავინ დაშვებულა.

გასაცინებელი ა(მ)ბები

გამოსავალი

სტუმარმა დიდხანს ათვალიერა მენიუ რესტორანში და ბოლოს უხმო ოფიციატს. — საქმე ის არის, — ეუბნება იგი ოფიციატს, — რომ მხოლოდ 20 ზოლოტი მაქვს. რა შეიძლება რომ ვჭამო? რა ვქნა? — სხვა რესტორანში მიბრძანდით სადმე.

ახალი მშენებლობა

ბინის დიასახლისი, რომელიც ახალი სახლის პირველ სართულზე იყო, ოთახში შევიდა და დაინახა, რომ ფანჯრიდან ვიღაც ტიპი მოძვრებოდა, შეშინებულმა ქალმა ქმარს გასცახა: — მალე, მოდი! ფანჯრიდან ქურდი მოძვრება!

— სუუ! — ტუჩებზე თითი მიიდო ქმარმა! — არ შეაშინო, იქნებ მაგან შეძლოს და გაგვიღოს ეგ ფანჯრა, რომელსაც ჩვენ ვერ ვაღებთ შემოსახლების დღიდან.

იველგასრუება

პატარა ვაცეკი პირველად წავიდა სკოლაში. — აბა, მიაბზე, შვილო, რა გასწავლეს დღეს? — ეკითხება დედა. — არც არაფერი, — ამოიხარა ბიჭუნამ, — ხვალ ისევ მოდივით.

არითმეტიკა თუ ლოგიკა

არითმეტიკის გაკვეთილზე მასწავლებელმა მონაფეს ჰკითხა: — 20 კაცმა 3 საათში მთელი მინდორი გათიბა. რამდენ საათში გათიბავს 50 კაცი იმავე მინდორს? კარგად დაფიქრდი, სანამ

მიპასუხებდე. მონაფე დაფიქრდა. — თუ 20 კაცმა უკვე გათიბა მინდორი, — მიუგო მან, — 50 კაცი მეორედ როგორღა გათიბავს!..

საჩუქარი

დინასხლისმა დღესასწაულის წინ თავის შინამოსამსახურის დასაწუქრება გადაწყვიტა. — აიღე, მარიშა, ეს ჩემი შლაპა, მე მაინც აღარ ვიხურავ. — რა კარგია, რა კარგია! — შესცახა გოგონამ, შესტა და შეიკურტრუშა. — ჩემი საქმრო სულ მეუბნება, რომ ეს შლაპა ძალიან მიხდება სახეზე.

ზღაპრის პარიანტი

პატარა იასი მამას ეკითხება: — მამა, დღეს სკოლაში მასწავ-

ლებელმა ზღაპარი წაგვიკითხა, რომელიც ასე იწყებოდა: „ერთ სამეფოში, ერთ დიდ სახელმწიფოში... რატომ დაიწყო ასე?“

— საქმე ის არის, იას, — უპასუხა მამამ, — ყველა ზღაპარი ასე იწყება.

— ყველა არა, — საქმეში ერევა დედა — ზოგიერთი ზღაპარი სხვაგვარად იწყება: „დღეს საღამოს ჩვენს დაწესებულებაში მნიშვნელოვანი თათბირია...“

იქულებული ვარ

მოსამართლე საქმეს გაეცნო და ბრალდებულს ეკითხება: — ესე იგი, ერთ კვირაში შვიდი ბინა გატეხეთ? — აბა, რა ვქნა, — თავს აქწევს ბრალდებულმა. — იძულებული ვარ, ყოველდღე ვიმუშაო, ჩემთვის უქმე დღეები არ არის.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA სულხან-საბას ძ. №3 მთავარი რედაქტორი სპარტაკ ძოგულია 293-13-34 599 36-00-35 პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიასვილი 599 53-76-16; ალექო ასლანიშვილი 599 56-81-86; პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაქიძე 514 33-33-24 გამომცემლობა: შპს „თანადგომა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი ტ: 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“ რკინიგზის ჩიხი №20 uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 9 772 233 385 001 ავტორთა სახურადლეზოდ! რედაქციის მხარე შეუპოვებელი მასალაში დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაძეგის სიზუსტეზე პასუხს ატარებს ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ უენი გაზეთია, აუხილავლად გამოიწერა. იყიდა, წაიკითხე!

Table with contact information for the newspaper, including phone numbers for subscriptions and advertising, and a list of circulation figures for different regions.